

Izhaja vsak dan s jutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1[—], lanske letne 2[—]; mesečna naročnina Din 20[—], za tujino 80[—]. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 80-70, 80-69 in 80-71

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo. Oglas po tarifi in dogovoru.

Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68. Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, tel. 29-60. V Celju: Slomškov trg 4. Pošt. šek. rač. Ljubljana 15 621

Št. 115a

Ljubljana, četrtek, dne 21. maja 1931

Leto II.

Novi predsednik vlade na Norveškem Kolstadt (agrarec)

Imenovanja v izseljeniškem komisariatu v Zagrebu

Beograd, 20. maja. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog ministra za socialno politiko in narodno zdravje so s soglasjem predsednika ministrskega sveta postavljeni: za svetnika izseljeniškega komisariata v Zagrebu v 5. položajni skupini Stepan Herman, svetnik ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje, po potrebi službe; za višjega svetnika ministrstva socialne politike in narodnega zdravja v 4. skupini dr. Fedor Aranićki, šef izseljeniškega komisariata v Zagrebu.

Za sokolski stadion v Beogradu

Beograd, 20. maja. 1. Na snočni seji občinskega odbora je bilo sklenjeno, da občina za zgradbo novega sokolskega stadiona odstopi prostor v »prokopu« za Vajfertovo pivovarno. Občina bo dala samo zemljišče, država pa bo morala votirati potrebni kredit v znesku 30 do 40 milijonov Din. Stadion bo eden izmed največjih. Vanj bo lahko šlo 80.000 gledalcev in okrog 7000 telovadcev. Zraven stadiona se bodo zgradila potrebna poslopja. Stadion bo gotov do leta 1936, ko se bo vršil v Beogradu vseslovenski sokolski zlet.

Dobiček reparacijske banke

Bazelj, 20. maja. AA. Letna skupščina reparacijske banke je pod predsedstvom Maca Garaha potrdila poslovno poročilo. Čisti dobiček je 11 milijonov švicarskih frankov. Zavod bo delil 6-odstotno dividendo.

Španija bo priznala sovjete

Zeneva, 20. maja. n. Sovjetski zastopnik Litvinov in novi španski zunanji minister Lerroux sta se v Zenevi sestala in sporazumela, da se oba režima med seboj de jure priznata. Diplomatski odnosi med obema državama bodo v kratkem vzpostavljeni. Poslaniki v Moskvi in Madridu pa se bodo imenovali šele po sestanku španske ustavotvorne skupščine. Čim prej pa se bodo vzpostavili trgovinski odnosi. Bržkone se bodo že prihodnji teden pričela trgovinska pogajanja.

Pred novo veliko stavko v Nemčiji

Dresden, 20. maja. AA. Saaški tvorničarji so odpovedali mezno pogodbo, ki je veljala za kovinsko industrijo. Odpoved stopi v veljavo 31. maja. Hkrati so postavili nove predloge o 20 odstotnem znižanju mezd. V začetku tega leta so bili znižali meze za 4 oziroma za 5%. Med delavstvom je veliko razburjenje. Stavka utegne izbruhniti vsak hip.

Krvava volilna kampanja v Romuniji

Bukarešta, 20. maja. d. Volilni boj je dosegel že višek. Propaganda strank je tako živahna, da je na mnogih krajih prišlo do krvavih spopadov, ki so jih povečini izzvali volilni agitatorji. Do sedaj je volilni boj zahteval tri smrtne žrtve.

Vladna kriza v Belgiji

Bruselj, 20. maja. AA. Danes je prišlo vzklic torkovi rekonstrukciji do krize belgijskega kabineta. Odstopil je poštni minister.

Nemško oboroževanje na morju

Pariz, 20. maja. 1. Pariški tisk spremlja z velikim zanimanjem vojne priprave v Nemčiji. Posebno pozornost je posvetil novi nemški križarki »Deutschland«, ki so jo včeraj spustili v morje. Listi so o tem dogodku prinesli obširna poročila. »Journal« misli, da bo tudi Francija morala graditi podobne pomorske enote. »Figaro« pravi, da bo nemška mornarica bolj nevarna Angliji kakor Franciji.

Vprašanje razorožitve pred Društvom narodov

Neuspeh nemškega predloga glede objavljanja podatkov o rezervah in vojnem materialu - Soglasen pristane na Hendersonov predlog - Zeneva sedež konference - Debata o preferenčnem carinskem sistemu

Zeneva, 20. maja. d. Svet Društva narodov se je danes baval z razorožitvenim vprašanjem. Nemškemu predlogu, da se oborožitve objavijo, je stal nasproti angleški predlog, da se države zadovolje s tabelami razorožitvenega predhodnega načrta, v katerem niso navedene izvežbane rezerve in vojni material. Angleški zunanji minister Henderson je priporočal, naj bi se države iz praktičnih razlogov zadovoljile s temi tabelami, ker po dosedanjih izkustvih ne izgleda mogoče, da bi se mogli zediniti na nemški predlog.

Tudi francoski zunanji minister Briand se je postavil na to stališče in izjavil, da je nemogoče, da bi Francija sprejela nemški predlog.

Nemški zunanji minister dr. Curtius je še enkrat razložil, da bi bilo dobro razorožitveni konferenci dati jasne podatke o vseh oborožitvah. Primerjava brambenih sil posameznih držav ni mogoča, če se ne upoštevajo tudi izvežbane rezerve in skladiščne zaloge.

Važen govor dr. Marinkoviča o podatkih glede razorožitve

Zeneva, 20. maja. AA. Na današnji seji Sveta Društva narodov je bila debata o vprašanju podatkov glede oboroževanja, ki naj bi jih predložile vlade Društvu narodov. V toku debate je rekel jugoslovanski zunanji minister dr. Marinković tole:

O angleškem predlogu je rekel nato dr. Marinković:

Na zadnjem zasedanju Sveta Društva narodov smo sprejeli resolucijo, ki nalaga generalnemu tajništvu Društva narodov dolžnost, da zbere od vlad podatke o stanju oborožitve ter razne tehnične podatke, ki bi služili konferenci in ki naj bi opravičili predloge, ki jih bodo vlade na konferenci iznesle. Bojim se pa, da delegati, ki stavijo predloge, ne predvidevajo dela konference na način, ki po moji sodbi ni točen. Ta konferenca ni treba, da bi vzela kot izhodišče sedanje stanje oborožitve, ker ona ne more biti kriterij, ki bi služil za dognanje meja oborožitve posameznih držav. Prvič bi bilo to nepravilno, razen tega pa tudi ne bi ustrezalo cilju, ki jih vlade in drugi narodi hočejo doseči na tej konferenci. Na konferenci v Londonu, kjer so bili zastopniki samo treh držav, ni bilo izhodišče sedanje stanje oborožitve, temveč so kot kriterij služili mnogo objektivnejši podatki.

Glede dajanja zahtevanih pojasnil po angleškem predlogu so potrebne rezerve celo tedaj, če v vsem pristane na predlog angleške vlade. Mnoge vlade bodo ob težke tehnice prirode in bodo potrebo po nekaj rokih, da bodo mogli dati zahtevana pojasnila. Proračuni raznih držav niso izdelani na isti način ter bi bila potrebna tehnična dela, da se izvrše potrebne izpremembe. Po drugi strani pa je treba opozoriti na to, da se med pojasnili, ki jih zahteva predlog, nahajajo mnoga, katerih objava je prepovedana po kazenskih zakonih. Generalno tajništvo Društva narodov mora biti obvezano, da bo ta pojasnila dajala tudi vladam, ki niso zastopane v Svetu Društva narodov. Drugače

se utegne zgoditi, da bodo nekatere države dale zahtevana pojasnila, druge, ki bodo imele posebne interese, pa tega ne bodo storile.

Po govoru ministra dr. Marinkoviča je Svet Društva narodov sklenil, da bo o tem vprašanju sklepal v petek.

Italijanski zunanji minister Grandi je označil angleški predlog kot pač nepopoln, da bi nemški predlog dovedel do brezkončnih razprav. Zato tudi on načelno soglaša z angleškim predlogom.

Odločitev o tem vprašanju je bila odložena do petka.

Zeneva, 20. maja. AA. Ko so v Svetu Društva narodov predlagali za predsednika splošne razorožitvene konference angleškega zunanjega ministra Hendersona, je Henderson izjavil, da London ne pride v poštev kot kraj konference, ker se bo prav takrat, ko naj bi zasedala razorožitvena konferenca, vršil v Londonu vseindijski kongres.

Zeneva, 20. maja. d. Svet Društva narodov je danes dopoldne na zaupni seji soglasno določil mesto Zenevo kot sedež svetovne razorožitvene konference, ki se sestane 1. februarja l. 1932.

Zeneva, 20. maja. AA. V debati v komisiji za evropsko unijo je češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš izrazil neke pomisleke glede preferenčnega sistema carin. Apeliral je na zastopnike vseh držav v komisiji, naj v svojih državah propagirajo čim tesnejše mednarodno sodelovanje, ki edino lahko privede do olajšanja sedanjega položaja. Zastopnik Grčije je izrazil bojazen glede stališča prekmorskih držav, ki jih utegne nova gospodarska ureditev Evrope vznemiriti. Svoj govor je sklenil z apelom na komisijo, naj dobro prouči interese poljedelskih držav, ki izvažajo žita. Jugoslovanski zunanji minister dr. Marinković je izjavil, da ni stabiliza-

cija carinskih tarif nikako zdravilo za gospodarsko krizo, ker bi to bila samo stabilizacija sedanjega stanja. Romunski delegat Titulescu je obrazložil romunsko stališče glede preferenčnega sistema. Nato je predsednik komisije Briand predlagal, naj se sprejme predlog angleškega zunanjega ministra Hendersona, da se sestavi strokovna komisija, ki bi proučila vse predloge. V tej komisiji bi bile zastopane Nemčija, Avstrija, Belgija, Jugoslavija, Anglija, Francija, Švica, Poljska, Švedska, Turčija, Češkoslovaška, Romunija in sovjetska Rusija. Briand je predlagal za predsednika te strokovne komisije švicarskega delegata Motto.

Zeneva, 20. maja. AA. Razpravljajoč o Hendersonovem predlogu, naj bi se vprašanje nemško-avstrijske carinske unije predložilo v presojo haaškemu mednarodnemu razsodišču, je Svet Društva narodov sklenil, da se haaškemu razsodišču predloži v razsojo tudi ves kompleks vprašanj, ki so v zvezi s carinsko unijo.

Zeneva, 20. maja. d. Nemški zunanji minister dr. Curtius je imel včeraj daljši razgovor z romunskim zastopnikom pri Društvu narodov, poslanikom v Londonu Titulescu.

Berlin, 20. maja. k. Po nekem uradnem poročilu se bodo kljub nasprotnim sklepom v Zenevi posvetovanja med nemško in avstrijsko vlado o carinski uniji nadaljevala. Vendar pa bodo ta posvetovanja le informativnega in strokovnega značaja. Definitivno se bodo uredila vsa vprašanja o tej uniji šele po razsodbi mednarodnega sodišča v Haagu.

Pariz, 20. maja. AA. Francosko časopisje poroča iz Zeneve, da so se po današnjih dolgotrajnih razgovorih med nemškim zunanjim ministrom Curtiusom in francoskim zunanjim ministrom Briandom francosko-nemški odnosi zboljšali.

Briand govori na zasedanju Društva narodov

Na levi strani je francoski državni podtajnik François Poncet (2), na desni pa glavni tajnik Društva narodov Sir Eric Drummond (3).

Nova priznanja finančni politiki Jugoslavije

Hrabri napor so premagali vse ovire - Stabilizacijsko posojilo predstavlja še poseben uspeh vlade

Pariz, 20. maja. o. »L'Europe Nouvelle« piše o zaključitvi jugoslovanskega posojila v Franciji in pravi med drugim: Hrabri napor Jugoslavije od l. 1920, dalje so premagali vse zapreke, ki bi manj vztrajen in žilav narod zavrle pri jačanju države. Delalo se je neprestano na stvarno stabilizacijo dinarja in sedaj je ta stvar dovršena. Stabilizacija se izvrši z nedavno v Franciji sklenjenim posojilom. Iz dolženega denarja bo vlada najprej izplačala Narodni banki del svojega dolga, potem pa se bo lotila dela za gospodarski razvoj države. Že itak odlično stanje banke se bo

s prejetim denarjem še mnogo zboljšalo. Ta operacija se je izvršila po pazljivem in vsestranskem proučevanju ter bo kronala vsa prizadevanja za novo finančno ojačanje države.

Dunaj, 20. maja. o. »Die Wiener Bank- und Börsenzeitung« piše glede na zaključitev jugoslovanskega posojila v Parizu: V Parizu zaključeno jugoslovansko posojilo je brez dvoma najugodnejše od vseh posojil, kar jih je dobila Jugoslavija po vojni. Dejstvo, da je posojilo sklenjeno v času hude depresije na finančnih trgih, predstavlja še poseben uspeh. To je brez-

dvomen dokaz, da se na mednarodnem trgu kreditna sposobnost Jugoslavije kakor tudi njena politična, finančna in gospodarska stalnost ceni mnogo višje kakor vseh drugih balkanskih in drugih držav. Jugoslovansko stabilizacijsko posojilo je sklenjeno brez vseh nadaljnjih obvez držav, to se pravi, da posojilo ni vezano na izvedbo kakih del in tudi ne na ureditev drugih obveznosti. Glede na razmere na mednarodnem denarnem tržišču se mora to novo jugoslovansko posojilo na vsak način smatrati kot jako ugodno.

Medsebojno si treba pomagati

Ne velja več nauk, da je življenje samo krut boj vseh proti enemu, ko vidi vsako bitje svoj blagor le v tem, da uniči drugo bitje. Niti v živalstvu ne velja več ta nauk, kakor je dokazal ruski sociolog Krapotkin, ker mnogo bolj se razvijajo živalske vrste, ki si medsebojno pomagajo, kakor pa najboljše organizirane živali-roparice. Ker velja tudi v živalstvu načelo medsebojne pomoči, se razvijajo in množe tudi najslabotnejše vrste in se morejo obvarovati tudi pred najmočnejšimi roparji.

Če pa že velja v živalstvu načelo medsebojne pomoči, če ne uspevajo oni, ki so v boju proti vsem, potem tem bolj velja za človeštvo, da si moremo olajšati boj za obstanek samo na ta način, da si drug drugemu pomagamo. Na to zlato resnico ljudje sicer radi pozabljajo in le prepogosto delajo ljudje, ko da bi bila vsa modrost življenja v tem, da je človek proti človeku čim bolj trd in neizprosni. Včasih bolj, včasih manj silno se pojavljajo ti zverski instinkti, še vedno pa so bili človeštvu le v pogubo in nesrečo. Človek ne sme nastopati ko zver-roparica, temveč kot član človeške družbe, ki izpoveduje načelo medsebojne pomoči.

Še jasnejša pa je ta dolžnost za pripadnike enega naroda, za ljudi iste vrste. Tu pa že celo velja dolžnost, da si morajo vsi složno pomagati, da morajo biti vsi za enega in eden za vse. In vendar se je tudi v življenju narodov le prepogosto zgodilo, da so ljudje pozabili tudi na to osnovno pravico in da so si bili nasprotni, ko divje zverji. Zlasti v časih pretiranega strankarstva je kazalo, ko da ljudje res nimajo nobenega večjega veselja, ko da drug drugemu škodujejo. Zaslepljenost je šla tako daleč, da se je celo s ponosom propagirala medsebojna mržnja in da niso bili ljudje zadovoljni samo takrat, kadar so mogli drugim škodovati, pa čeprav od tega sami niso imeli niti najmanjšega haska. Vladala je pač filozofija roparic, ki koljejo svoje žrtve samo zato, da koljejo. K sreči za naš narod je sedaj tega nebrzdanega strankarstva konec ali potrebno je, da izginejo tudi zadnji ostanki one filozofije, ki je mesto medsebojne pomoči poznala le medsebojno uničevanje.

V našem narodu pa bi ta zverska filozofija morala še temeljiteje izginiti, ker je naš narod bil vedno pristaš misli, da si moramo medsebojno pomagati. Od nekdaj je živel v našem narodu združena misel, ki je vsa zgrajena na medsebojni pomoči. To misel treba še bolj utrditi in ji dati še večjo moč, da ne bo veljala le za gotove konkretne naloge, temveč da bo obvladala vse naše javno življenje.

Popolnoma mora zmagati zavest, da je ves naš narod ena sama velika družina, da je vsak od nas član te družine in da zato za sebe dela, kdor dela za družino. Vsem v družini se mora goditi dobro in to mora biti stremenje slehernega člana družine. Tako socialno je treba pojmovati narodno življenje in sicer ne le v besedi, temveč tudi v dejanju. Kaj pomaga, če kdo še tako lepo deklamira o pravicah svojega narodnega brata, če mu pa v svojem podjetju ne da niti toliko zaslužka, kolikor ga je neobhodno potrebno za skromno življenje.

Socialno čustvo je nacionalna dolžnost, ker na njem sloni napredek družine, ki napreduje le, če napredujejo vsi člani, ne pa samo nekateri. Zato pa je parazitizem nenacionalen in zato so vsi, ki brezvestno izkoriščajo svoje nameščence, slabi nacionalisti, pa naj bodo čisto zavili v nacionalno trikolono. Kljub vsem lepim besedam so le škodljivci naroda, s katerimi treba obračunati.

Naravnost navezan pa je na medsebojno pomoč naš narod vsled svojega zemljepisnega položaja. Svoje mesto na solnem moramo ohraniti za vsako ceno in za vsak napor. Zato pa moramo vsi paziti na to, da se dela dobro, da se vse razvija pravilno, da vsak aktivno sodeluje v narodnem delu in da se vsak trudi, kako bi rojaku pomagal in mu nikdar ne škodoval.

Jugoslovanska misel je misel medsebojne pomoči, složnega in združnega dela ter v diametralnem nasprotju z onim krutim naukom roparic. Z jugoslovanske misli si hočemo vsi olajšati boj za obstanek, hočemo omiliti ostrote življenja in dvigniti ves naš narod s tem, da damo slehernemu Jugoslovanu lepši socialni položaj. Zaradi te velike pravne sile je jugoslovanska misel osnovna misel našega nacionalnega življenja in tako jo naj tudi pojmujejo vsi Jugoslovani in lepše življenje za vse — se je že pričelo.

Velik koncert za begunce iz Jul. Krajine v Beogradu

Na koncertu so sodelovali člani beograjske opere in pevsko društvo »Obilič«

Beograd, 20. maja. 1. Nocoj ob 6. je odbor beograjskih gospe z gospo Stefanovičevno na čelu v veliki vseučiliški dvorani priredil velik koncert v korist beguncem iz Julijske Krajine. Preden se je začel koncert, je imel dr. Ivan Marija Čok predavanje o Julijski Krajini, v katerem je opisal zemljepisni položaj, zgodovino, kulturni razvoj in trpljenje naših bratov v Julijski Krajini. Na koncu je s pohvalo naglasil človekoljubno delo beograjskih gospe in njihove skrbi za naše begunce iz Julijske Krajine in se jim zahvalil za to njihovo plemenito delo. Govor dr. Čoka je bil nenavadno navdušeno pozdravljen.

Zadovoljstvo v Italiji nad hujskarijam proti miru

Fašistovski listi objavljajo dolga poročila o revizionističnih demonstracijah v Sofiji in Budimpešti

Rim, 20. maja. n. Vsi fašistovski listi prišajajo daljša poročila iz Budimpešte in Sofije o tamkajšnjih revizionističnih zborovanjih in demonstracijah proti trianonški in neullski mirovni pogodbi. »Tribuna« poroča, da je v Budimpešti nastopil na revizionističnem zborovanju tudi italijanski publicist Cucchetti, ki je govoril o sedanjem položaju in dejal, da so mirovne pogodbe povzročile v srednji Evropi takšno zmešnjavo, da se je sama po sebi pojavila potreba po njihovi reviziji. To revizijo pa je treba izvesti na miren način.

Epilog procesa dr. Strafella - »Arbeiter Zeitung«

Prizivno sodišče je zavrnilo priziv dr. Strafella, ki bo vsled tega moral odstopiti z mesta glavnega ravnatelja avstrijskih železnic

Dunaj, 20. maja. d. Po tridnevni razpravi je danes prizivni senat zavrnil prizive, ki sta jih vložili obe stranki v procesu glavnega ravnatelja avstrijskih železnic dr. Strafella proti odgovornemu uredniku lista »Arbeiter-Zeitung«. »Arbeiter-Zeitung« je, kakor znano, svoj čas pisala proti Strafelli in mu očitala, da je veržil s hišami, zatajeval davke, v prvih letih vojne skrivaj kopičil živčevje in da je povzročil »hausse« v delnicah lokalnih železnic, ki jih je bil prej nakupil pod tečajem. »Arbeiter-Zeitung« je takrat imenovala dr. Strafello nečednega in nekorektnega. Zaradi teh oznab je bil urednik »Arbeiter-Zeitung«-e v prvi instanci oproščen. Zadeva je vzbudila svoj čas veliko pozornost, ker je imela tudi precej dalekosežne politične posledice. Kakor znano, je vlada dr. Schönera takrat zato padla, ker se je dr. Schöner proti željam krščanskih socialcev branil, da bi imenoval dr. Strafello za glavnega ravnatelja železnic. Ko je dr. Schöner padel in je prišel na krmilo Vaugoin, je bil dr. Strafella imenovan za glavnega ravnatelja kljub temu, da je bila »Arbeiter-Zeitung« oproščena. Krščanski socialci, ki so se postavili za zaščitnike dr. Strafella, so pričakovali, da bo sodba druge instance dr. Strafello rehabilitirala. Ker pa je sedaj sodba prvega sodnika potrjena, so krščanski socialci v veliki zadregi in jim bo pač težko kaj drugega storiti kakor pripraviti dr. Strafello do tega, da odstopi s svojega mesta.

Proces proti zagrebškim teroristom

Zagreb, 20. maja. k. Zagrebški kazenski senat je v procesu proti Hraniloviću in tovarišem danes nadaljeval zasliševanje prič. Prvi je bil zaslišan orožniški narednik Milan Jerković o atentatu na orožniško vojašnico. Priča je popisal dogodek, kolikor ga je videl na lastne oči. Atentatorjev ni opazil.

O isti zadevi je bil nato zaslišan Petar Hrženjak, ki je na detonacijo hitel proti mestu atentata. Srečal je človeka, ki je naglih korakov odhajal. Mislil je, da beži na policijo, da bi prijavil dogodek. Ko pa se je približal neznanu, je nenadoma počila bomba in ga ranila v trebuh, neznanec pa je pobegnil. Obraz tega neznanca si ni zapomnil, pač pa stas in obleko. Ko so mu danes pokazali Hranilovića, je priča izjavil: »Ta ni«. Ta je preslab in premajhen. Nato so mu pokazali ostale obtožence. Pri Soldinu je obstal in dejal, da je Soldin onemu podoben. Tedaj je obramba zahtevala, naj prič pokažejo tudi izpovedi, ki jih je obtoženec Soldin podal pred sodnikom Gradnikom. Soldin je trdil, da priča ni govorila resnice. Takoj, ko so ga aretirali, je bil konfrontiran s to prič in tedaj je Hrženjak izjavil, da Soldin ni tisti neznanec, ki ga je srečal v usodni noči. Priča je odločno nasprotovala Soldinu.

Tretji je bil zaslišan priča Mihaljević Ivan, in kasator, ki je dejal, da je v tisti noči okrog 1230 v bližini orožniške vojašnice govoril z nekim stražnikom. Naenkrat je čul detonacijo in videl troje ljudi. Dva, eden večji in eden manjši, sta bežala proti Draškovićevi ulici, tretji pa po Vrhovčevi ulici. Ta poslednji je imel bele hlače, prva dva pa sivo obleko. Na predsednikovo vprašanje je nato podrobno popisal to trojico. Priča Mihaljević je bil zaprežen.

Priča učiteljica Milka Benel iz Delnice, ki se je v tisti noči vozila domov z avtomobilom, pa je opazila nekega človeka, ki je stal s stražnikom v bližini orožniške vojašnice. V tistem hipu je obenem čula tudi detonacijo in videla, kako je iz veže bližnje hiše skočil policijski stražnik s puško v rokah, za njim pa je prihitel neki civilist. Njej se je v prvem momentu zdelo, da streljajo v veži tiste hiše. Videla je, kako se je policist vrnil na tla in začel kričati. Tedaj sta ona in šofer zbežala v hišo na varno. Policist pa je začel bežati za civilistom. Dejala je, da je videla v veži mrtvega človeka. — Predsednik jo je tedaj vprašal, če se dobro zaveda, da je bilo tako, kakor je povedala. Odgovorila je, da ve, da je bilo tako, preden so streljali, pozneje pa da

ne ve natančno, kako je bilo. Pokazali so ji Soldina, ki si ga je točno ogledala. Dejala pa je, da je bil oni civilist, ki je bežal, nekoliko nižji ali pa morda prav takšen. Vsekakor pa je bil bolj zanimarjen in je tedaj imel dolgo suknjo. Predsednik je nato odredil, naj prinesejo Soldinovo suknjo. Soldin jo je oblekel. Učiteljica pa je tedaj dejala: »Menim, da ni bil tako visok«. Sodnik je tedaj naročil Soldinu, naj malo steče po dvorani. A tudi po teku priča ni mogla v Soldinu prepoznati onega neznanca. Menila je, da je bil neznanec podoben bolj delavcu nego intelektualcu. Soldin pa da nima takega nastopa.

Ker ni nihče več ničesar vprašal, je dovolil predsednik obtožencu Hraniloviću, da je vprašal pričo, če je bil oni človek, ki je bežal in streljal obenem oni, ki se je odtrgal od policista in bežal. Priča je tedaj dejala, da tega ni videla. Dopoldanska razprava je bila s tem zaključena.

Zagreb, 20. maja. k. Na popoldanski razpravi je bil prvi zaslišan policist Franjo Blagović, ki je pripovedoval o hišni preiskavi pri Hraniloviću in o umoru detektiva Trenjskija. On in Trenjski sta stala v veži. Tedaj je prišel pred vrata neki človek. Trenjski je skočil proti njemu, on pa je nanj nameril puško. Tedaj je padel prvi strel, a takoj za njim še dva. Po naročilu predsednika je Blagović razpostavil Hranilovića in še druge obtožence, tako kakor so stali on, Trenjski in Hranilović. Hranilović je stal tik pred Trenjskim, priča pa nekoliko zadaj. Od kod je padel prvi strel, priča ni vedel povedati. Dve krogli sta padli na pločnik. Takoj za prvimi strelji je Hranilović odskočil in pričel bežati. Pričo pa so tedaj zadeli strelji eden v ledja, drugi v vrat, tretji v šlem. Razen tega so padli še drugi strelji, vsega skupaj 10 do 15. Ni vedel, kod in kam je zbežal Hranilović.

Sledilo je ponovno zaslišanje učiteljice Benelove. Nato je predsednik zaslišal Dragico Merinik. Ta je videla dva človeka in stopila proti njima. Ko ju je vprašala, kaj je, sta ji dejala: »Mi vas bomo!« Popisati ju ni mogla, ker je bila tema in je ona kratkovidna.

Priča Janšek je govorila znova o dogodku v Petrovi ulici 77 b. Dejala je, da je padel prvi strel s strani. Predsednik je tedaj dejal, da to ni bilo mogoče, ker je bil Trenjski zadet v srce, kar bi ne bil, če bi se bilo zgodilo tako, kakor je priča izpovedala. Priča je nato dejala, da nima ničesar več reči.

Razprava traja dalje.

Truplo nemškega raziskovalca Wegenerja najdeno

Berlin, 20. maja. AA. V notranjosti Grenlandske 189 km od obale so našli truplo dolgo časa pogrešanega nemškega raziskovalca prof. Wegenerja. Pokojnik je omagal s svojim spremeljalcem na pol poti, ko je skušal doseči morskobal. Truplo je bilo popolnoma oblečeno in ovito z vrečami. Ker ne kaže nikakih znakov trpljenja, smatrajo, da je veliki raziskovalec zmrznil v spanju. Pred nekaj dnevi je rešila ekspedicija našla Wegenerjeve snežne čevlje. Po daljnem iskanju so našli 171 km od obale Wegenerjev šotor. Nadaljnih 15 km so zadeli na sledi njegovih sani in našli kraj, kjer so počivali njegovi psi. Pri truplu Wegenerjevem niso našli nobenih znanstvenih zapiskov. Vzel jih je najbrže s seboj njegov spremljevalec. Truplo so svezano pokopali v ledeni grobnici in označili mesto, s tem da so zasadili Nansenove sani po koncu v ledene plošče. Drugi del ekspedicije, v katerem sta bila dr. Rob in dr. Peters, je po naporni poti preko ledene visoke planote dosegel morskobal, dočim je dr. Wegener s svojimi tremi evropskimi tovariši nadaljeval pot naravnost v notranjost dežele. Ta del ekspedicije je prodril proti severovzhodu in tam prezimil. Tovariši dr. Wegenerja so zbrali dragocen znanstven material, ki so ga prenesli v izhodišče v bližini Scoresbyja.

Imenovanja

Beograd, 20. maja. AA. S sklepom ministra za socialno politiko so postavljeni za sekundarnega zdravnika državne bolnice za duševne bolezni na Studencu pri Ljubljani dr. Stanislav Zvoček, sekundarni zdravnik banovinske bolnice v Ljubljani v I/9, za upravnega uradnika v državni bolnici za duševne bolezni na Studencu v 8. skupini Avgust Vrtniček, uradnik banovinske bolnice v Ljubljani.

Žrebanje srečk državne loterije

Beograd, 20. maja. 1. Pri današnjem žrebanju srečk 5. razreda 21. kola državne razredne loterije je zadela št. 68.450 premijo 1.200.000 Din, št. 9564 pa je zadela dobiček 50.000 Din.

Zabeležen potres

Beograd, 20. maja. AA. Davi ob 2.28.44 srednjeevropskega časa so zabeležili aparati na Tašmajdanu potres v daljavi 2940 km od Beograda. Maksimalni pomik tal je bil zabeležen od 2.42.41 in je znašal 353 mikronov. Konec potresa so zabeležili ob 3.46.

Zagreb, 20. maja. k. Davi ob 3.32.17 so zabeležili seizmografi geofizičnega zavoda na Griču pričetek katastrofalnega potresa v oddaljenosti 2800 km. Potres je bil bržkone v Armeniji, Kavkazu, Turkestanu in Perziji, skoro gotovo okrog jezera Uranija.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 20. maja. (d.). Pretežno oblačno, od časa do časa deževno, nekaj hladneje.

Važna tujsko-prometna seja na Bledu

Mednarodni šahovski turnir — Veslaške tekme za leto 1931 in veslaški šampionat v l. 1932 — Prevzem Stadion — Prodaja Kendovega veleposessiva

Bled, 19. maja.

Dne 16. maja je bila seja tukajšnjega zdraviliškega odseka, ki je razpravljala o važnih tujsko-prometnih vprašanjih in o smernicah blejske tujsko-prometne politike.

Glede sklepov zadnje seje je poročal župan g. dr. de Gleria, da je blejski občinski odbor določil za šahovski turnir 100.000 Din ter vso oskrbo za igralce. S tem je veljavno določeno, da bo na Bledu v letošnji seziji mednarodni šahovski turnir.

Pred kratkim je poslal zdraviliški odsek prošnjo na kr. bansko upravo, da bi smel za kritje stroškov regate dvigniti zdraviliške takse v iznosu do 10 Din za osebo v času, ko se bodo vršile mednarodne veslaške tekme na Bledu. Ker ni bilo do časa seje še nikake rešitve, bo g. dr. Spiller Muys posredoval v tej zadevi pri kr. banski upravi. Razpravljalo se je mnogo o pripravah za letošnje veslaške tekme in šampionata, ki je določen za leto 1932. Po daljši debati je sklenil odsek, naj bodo letošnje zdraviliške takse obvezne za šampionat v letu 1932. Za leto 1931 pa se zdraviliški odsek zavezuje z jamstvom zdraviliških taks v iznosu 60.000 Din ter prosto uporabo hangarja. Delo bo vodil SK Bled, za leto 1932 pa jamči zdrav. odsek dohodek iz zdravstvenih taks do 100.000 Din ter prosto uporabo hangarja. Delo bo vodil SK Bled.

Predsednik g. Vovk je prečital na seji vlogo SK Bled glede prevzema Stadion in skakalnice v Zaki. Po daljši debati se je sklenilo, da se izvli pododbor, ki naj pregleda ter prouči na mestu vse potrebno radi prevzema. V pododbor so bili izvoljeni gg. Vovk, dr. Spiller Muys, Slavko Repe in postajenačelnik Majer. Zelo živahna debata je nastala, čim je gosp. predsednik Vovk prečital vlogo g. Ivana in Marije Kende glede prodaje svojega posestva (premišnin in nepremičnin) na Bledu. Dr. de Gleria je predlagal, naj bi vodilni krog stopili v stik z zastopnikom dr. Švigljem radi podrobnega nakupa jezera, kopališča, Zake, Straže itd., da se prepriči prodaja teh objektov v roke tujcev. Tudi to delo je prevzel dr. Spiller Muys, ki bo posredoval pri kr. banski upravi v Ljubljani.

Glede namestitve blagajnika in glede namestitve novih pisarniških moči so pooblastili gospoda predsednika, da odloča o teh zadevah.

Druga neodločena partija v Rogaški Slatini

Peta partija v matchu med Spielmannom in Pircem remis

Rogaška Slatina, 20. maja.

Danes sta mojstra Spielmann in Pirc pričela dopoldne peto partijo v matchu, ki je v iznenađenje vseh končala remis kakor včerajšnja. — Pirc je imel črne. Spielmann je takoj začel s napadom, kar je vse presenetilo, kajti doslej je igral z največjo previdnostjo in se je ogibal drznih potez. Pirc je zaslužil nevarnost in je bil zato tem bolj previden in preudaren. Junaško

se je branil in tako utrdil svoje pozicije, da mu Spielmann ni mogel do živga ter je končno sprejel ponudni mu remis.

Z napetostjo pričakujemo današnjo igro. Vse kaže, da se je Spielmann odločil za tvegano in drzno igro. Tako je Pirc šele pred najtežjo preizkušnjo. Znano je, da je Spielmann posebno nevaren, ko se vgraja in zbere, in to mu je zdaj v mirni Rogaški Slatini omogočeno.

Delegacija 54. polka pri romunskem hralju

Visoka odlikovanja naših zastopnikov

Ker je bil Nj. Vel. kralj Karol imenovan za šefa 54. pešpolka kraljevine Jugoslavije, je delegacija imenovanega polka prispela v Bukarešto, da se predstavi in pokloni Nj. Vel. kralju Karolu. V deputaciji so polkovnik Vrbiča, podpolkovnik Skortić in poročnik Mihajlovič. Delegacija vodi adjutant Nj. Vel. kralja Aleksandra polkovnik Ristić. Delegati so prisostvovali manevrom polka kraljeve garde ter edinice topništva in konjenice.

Na kosilu, ki je bilo včeraj v dvoru na čast delegatom 54. jugoslovanskega pešpolka, se je kralj Karol pojavil v uniformi jugoslovanskega polkovnika. Pri tej priliki je bil naš poslanik v Bukarešti Čolak Antić odlikovan z drugo stopnjo reda Karola II., najvišjega romunskega odlikovanja, ki odgovarja Karagjorgjevi zvezdi. Adjutant Nj. Vel. kralja polkovnik Dušan Krstić je bil odlikovan z redom romunske krone III. stopnje, poveljnik 54. polka polkovnik Vrbiča z redom romunske zvezde III. stopnje, poveljnik bataljona istega polka podpolkovnik Skorepič z redom romunske krone III. stopnje, poročnik Mihajlovič pa z redom romunske krone V. stopnje.

Angleški učitelji v naših planinah

Angleži do sedaj niso preveč pridno obiskovali naše gore. V zadnjem času je pa posebno knjiga gospe Copeland o naših Alpah vzbudila med Angleži veliko zanimanje za naše kraje. Tako se je letos prijavila skupina 30 učiteljev ali učiteljskih kandidatov, ki bodo prišli k nam 5. avgusta. Dogovorili so se že s SPD, da bodo ostali v Kamniški Bistrici štirinajst dni. Od tam bodo delali izlete po Kamniških planinah. Tretji teden bodo prebili v Ljubljani, od koder bodo pohiteli na Bled, v Bohinj in tudi v katero izmed naših podzemskih jam. Duša tega lepega obiska je seveda neumorna gospa Copeland, lektorica angleškega jezika na našem vseučilišču. Ker pa bodo gostje hodili po naših Kamniških planinah le v manjših skupinah ter bodo delali primerne izlete, je potrebno, da bi se prijavilo nekoliko naših planincev, ki morda obvladajo nekoliko angleščine, da bi bili posebno od 5. do 17. avgusta na razpolago za vodstvo. Posebno bi bili za to pripravljeni naši učitelji. Oni, ki bi hoteli sodelovati kot vodniki, naj se blagovolijo pisмено javiti na naslov: Kunaver Pavel, ravnatelj meščanske šole, Zgoranja Šiška 190.

Loke pri Zagorju dobe elektriko

V nedeljo popoldne so se sestali interesi za elektrifikacijo Lok. Hinko Roštohar je prečital poročilo strokovnjaka tako glede napeljav in naprave same, kakor tudi glede izplačljivosti. Po poročilu se za Loke izplača napeljava, ker so precej gosto obljude, da pa bi podaljšek na Izlake - Šet Jurij podražila celotno napravo od 155 tisoč dinarjev na 340 tisoč dinarjev. Ako pa bi interesi k napravi glede na oddaljenost kraja bili pripravljeni prispevati kaj več za napeljavo daljnovoda, bi se omogočila zgraditev celotne naprave in s tem bi bilo zadostno potrebi po elektriki tudi na Izlakah, ki so važno tujsko prometno središče. Po precej živahni debati je bil izvoljen od-

Ljudje, ki so bolni na žolčnih, ledvičnih in kamnih v mehurju, ter oni, ki trpe na prekomerni tvoritvi sečne kisline in napadnih protina, uravnavajo leno delovanje črevesa z uporabo naravne »Franz Josefove« vode. Može zdravniške prakse so se prepirali, da je »Franz Josefova« grenčica sigurno skrajno prizanesljivo delujoče salinično odvajalno sredstvo, tako, da jo priporočajo tudi pri trebušnih kilah, natrgani danki in hipertrofiji prostate. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah. 471

Še nekaj dni

in — binkošti so! Ne pozabite opozoriti svojih odemalcev in gostov na Vaše podjetje. To pa storite poceni in uspešno z oglasom

v »Jugoslovanu«

Se danes naročite oglas! Kličete telefonsko številko 30-68

bor, ki je obenem prvo zadržno načelstvo, ki naj oskrbi registracijo pravil in vpis zadrge v zadržni register, prosi za gradbeno dovoljenje ter izvrši vsa potrebna dela. V odbor so bili

izvoljeni gg. Kokole Josip, Roštohar Hinko, Zaletel Matevž, Krečan Josip in Zupan Leopold. V nadzorstvo pa Ašič Alojz, Bregar Ivan, Rakar Leon, Aržišnik Mirko in Grčar Ivan.

Razstava slovenske umetnosti v Celju

V nedeljo je bila v mali dvorani Celjskega doma otvorena slikarska razstava, ki je Celjani ne bi smeli prezreti. Tako močne razstave, vsaj kar se tiče razstavljanja umetnikov, še ni bilo v Celju. Razstavo je organiziral g. Kos, ki ima v Ljubljani na Mestnem tegu renomirano trgovino z umetninami. Zbirja pod vodstvom nestorja slovenskih slikarjev g. Jakopiča je izbrala deloma iz zaloge g. Kosa, deloma iz atelejev slovenskih slikarjev nad 70 slik in kipov, s katerimi je zastopanih 18 slovenskih slikarjev in kiparjev od Jakopiča do najmlajših. Kiparje zastopa Lovre Dolinar s sedmimi deli. Od »Sejalca« in »Pastirja« do »Matere z detetom« ter »Marte in Magdalene« kažejo vsa dela njegovo ustvarjajočo moč. Jakopič vzbuja pozornost obiskovalcev zlasti s svojim pastelom »Načrt freske za mestno stanovanjsko hišo na Ahacijevi cesti v Ljubljani. Poznavalecve oko se ne more ločiti od njegovih »Brez« in »Topolov« kakor tudi ne od romantičnih »Sipin pri Šmarjah« ali »Gradu iz Hrv. Zagorja«. Fran Klemenčič ima 7 slik, med katerimi prevladujejo zlasti motivi ob Gra-

dašici. Njegovo umetniško oko je našlo za vsako teh slik idilične prostorčke, ki morajo vzbuditi občudovanje gledalcev. Maksim Gaspari kaže tudi na tej razstavi ljubezen do svojega naroda, do njegovih običajev in do njegove lirike. Njegova »Procesija k sv. Joštu« zadivi vsakega gledalca. Zelo ljubka je njegova »Mlada Breda«. Ravno tako se izraža vsa njegova privlačna moč v »Legendi«, ki je kot ustvarjena, obujati spomine na mlada dekliška leta in nikdar izpolnjene sanje mladih src. Dasi se je Frane Tratnik udeležil razstave samo z risbami, kažejo tudi te fine duha in eleganco poteze. Albert Sirk, močan v barvah in v stvarjanju, s svojimi primorskimi motivi izpričuje vse svoje umetniške zmognosti. Preveč bi bilo navajati vsako delo posebej, omenjamo samo, da so vsi slikarji tako Matija Jama, Anica Zupanec-Sodnik, Hinko Smrekar, Ivan Vavpotič in drugi častno zastopani s svojimi najboljšimi deli. Prepričani smo, da bo razstava v Celju dosegla svoj namen ter si je ne bo zamudil ogledati noben Celjan in okoličan.

Na prizorišču Tavčarjeve »Visoške kronike«

Obisk kranjskih maturantov pri dvorni dami Franji Tavčarjevi na visokem gradu.

Kranj, 20. maja. Poljanska dolina je oni kos naše zemlje, ki bi ga moral poznati vsak slovenski izobraženec. Saj ga je ovekovečil eden naših najboljših pripovednikov, Ivan Tavčar. Kdor je bral njegove povesti, mora priznati, da mu je Poljanska dolina ne samo eden najlepših delov naše pestre pokrajine, ampak da živi še posebno svoje življenje. Se dva kosa slovenske sveta živita tako svojstveno življenje. Preglejte Tolminska dolina in Cankarjeva Vrhnika z okolico. To so tudi klasična tla, ki so za vsakega, ki ljubi in pozna naše slovo, intimno doživljajo. Nehote doživljajo njihovo lepoto v onem slogu, ki diha iz del pisateljev, katerih junaki so živeli v teh krajih.

Zato je bilo zelo na mestu, da je prof. Ivan J. Kolar peljal letošnje maturante kranjske gimnazije na Visoko v Poljansko dolino, ki ga vsak pozna iz »Visoške kronike«. Visoški grad je oddaljen kakih dve uri hoda od Škofje Loke. Leži na planem, obdan od vseh strani od zelenih travnikov, malo dalje pa se širijo smrekovi gozdovi. Nekdo je bil visoški grad letovišče brižinskih škofov, danes pa je bivališče dvorne dame ge. Franje Tavčarjeve, ki prebije tu pomladne in poletne dni leta.

Ga. Tavčarjeva je sprejela mlade fante in dekleta zelo prijazno in jih je lepo pogostila. Razkazala jim je vse grajske prostore in sobe, na katerih stenah visijo slike brižinskih škofov. Zlasti je zanimiva Schwarzkoblerjeva železna skrinja, ki jo poznamo iz »Visoške kronike«, kamor sta nosila v 30 letni vojni Schwarzkobler in Kalan hraniti svetle cekine.

Videli so tudi Tavčarjevo knjižnico, njegove zvezke; celo iz ljudske šole jih je nekaj z napisom: Janez Tavčar. Ga. dvorna dama jim je

pokazala celo vrsto zgodovinskih knjig in virov, iz katerih je zajemal pisatelj snov za »Visoško kroniko«. Važna je v tem oziru zlasti Dimičeva zgodovina. V knjižnici je tudi mnogo starih knjig iz 16. in 17. stoletja. Zanimiva je tudi precejšnja zbirka starih atlantov. Na vseh je narisano Cerkljsko jezero naravnost ogromno, ker ga takrat najbrže še niso merili. Posebno lepo je izdelan znani Kozlerjev atlant vseh slovenskih dežel.

Ga. Tavčarjeva je pripovedovala mladini mnogo zanimivih dogodivščin iz življenja svojega moža. Originalna je zlasti ona, ko sta pokojnega Ivana Tavčarja prišla dva orožnika, ko je lovil v Poljanskih ribe. Ker ga nista spoznala, sta ga vprašala, če je morda njegova voda. Tavčar jima odvrne, da ni ravno njegova, da pa se je lahko napijeta, če sta žejna. Končno sta ga le spoznala. Ga. Tavčarjeva jima je pokazala tudi preluknjene slammik s širokimi kraji, ki ga je nosil Tavčar, kadar je lovil ribe.

Tako je potekel izletnikom čas v prijetnem razgovoru z gospo Tavčarjevo, ki je želela maturantom mnogo sreče v bodočnosti. Mladina se bo gotovo vedno spominjala tega izleta. Saj je človeku, ko obišče pokrajino, ki jo pozna samo iz povesti, kakor da bi zagledal starega znanca, katerega se dobro spominja.

Lončarski ceh je zboroval

Škofja Loka, 20. maja. V vrstah škofjeloskih obrtnikov se vzdržujejo prav do današnjih dni spomini na dobo cehovstva in to z letnimi sestanki, ki se vrše ločeno za čevljarji, kovaški in lončarski ceh. Člani teh cehov ne poznajo društvenega delovanja v našem smislu, temveč velja »zborovanje« le nekakemu prijateljskemu, pristrano stanovskemu zbližanju in pomenkom o obrtniških težnjah. Funkcionarji so kajpada prosti dela, saj je sestanek le enkrat na leto, ko si izberejo člani ceha novo upravo in odpro ob tej priliki skrinjico, ki hrani vsa prava cehovstva, pečate,

spiske, sezname, račune itd. Lončarski ceh ima vrhu tega še poseben vrč.

Tak sestanek ceha, to pot lončarskega, se je vršil v nedeljo pri županu Josipu Hafnerju. Prav številno zbrani člani, tudi iz mizarske in krojaške obrti, so si izbrali upravo. Častno mesto predsednika je obdržal g. Gašper Čarman, posestnik v Karlovški ulici, ki je obenem čuvar cehovskega bandera. Ključarja skrinjice pa sta gg. Lovro Planina in Ciril Grohar.

Huda nesreča pri delu

Delavec je padel z odra in si zlomil obe nogi

Jesenice, 20. maja. V ponedeljek se je pripetila v tovarnah Kranjske industrijske družbe na Dobravi huda nesreča, katere žrtev je bil delavec Jakopič Stefan, doma iz občine Gorje pri Bledu.

Ponesrečeni Jakopič Stefan je bil zaposlen pri tvrdki inž. Dedek iz Ljubljane, ki trenutno gradi pri tovarnah KID. Pritrjeval je v višini 5 metrov tramove v bližini 3000 kg težke železne traverze. Nihče ne ve, kako se je zgodilo, da je Jakopič padel raz odra in si pri padcu zlomil obe nogi v gležnjih. Prepeljali so ga v bolnico bratovske skladišnice na Jesenicah, kjer mu je tovarniški zdravnik g. dr. V. Schwab nudil prvo pomoč, nakar so ga odpeljali v ljubljansko bolnico.

Strela ubila moža in dva konja

Sv. Martin ob Muri. Tukajšnji kmet N. je šel pred dnevi popoldne s konji na polje vlačiti. Med tem se je začelo močno oblačiti. Kmet je vedno bolj poganjal konje, da bi njivo povlačil, preden bi deževalo. Kar se je začelo močno bliskati in strele so švigale, da se je zemlja tresla. Strela je udarila tudi v kmeta in konje; mož in njegova konja so bili pri priči ubiti.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama. Začetek ob 20. uri zvečer. Četrtek, 21. maja: »X Y Z«. Red B. Petek, 22. maja: »Sleherneki«. Red E. Predstava v opernem gledališču. Sobota, 23. maja: »Zeleni kakaduj, On je vsega kriv«. Red D.

Opera. Začetek ob 20. uri zvečer. Četrtek, 21. maja: »Večni mornar«. Red D. Petek, 22. maja: »Sleherneki«, dramska predstava. Red E. Sobota, 23. maja: »Zidinjač, gostuje Marij Šimenc. Izven.

NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU Četrtek, 21. maja ob 20. uri: »Dogodek v mestu Gogit. Ab. A. Kuponi.

OKUSNA IN ZDRAVA JE KOLINSKA KAVA!

Cuida:

Farnmor

Roman

76

Njegove besede so predrle megleno kopreno, ki je obdajala njen mozeg; počasi in vztrajno jo je tolažil s svojim mirnim pogledom. Spoznala je njegov glas, kakaj izraz strahu je izginil z njenega obličja, miren smehljaj se ji je razlil po obrazu in glavic ji je utrujena klonila v blazine. Še enkrat so ga pogledale njene ljubeče oči in zaspala je.

Ko je stopil iz sobe, je šla za njim mati ter mu pomignila, naj ji sledi v njeno sobo. Še preden je odprla usta, je vedel, kaj mu poreče.

»Iz vsega se vidi,« je začela, »da te Lucilia ljubi.«

»Vem.«

»Ti veš, Farnmor!« Položila je svojo roko na njegovo rame in njen ponosni glas je zvenel nekam pridušeno.

»In ti —«

Dalje ni mogla govoriti; zgrozila se je. »To se ne sme nikoli zgoditi!« je nadaljevala s hripavim glasom.

»Ti — ti —«

»Le izreci tisto besedo! Ti — morilec njenega očeta!« je odgovoril mrzlo.

Pri teh besedah se je mati zdrznila. S tolažečo besedo je stopila k njemu.

»Sinko,« je rekla svečanostno in resno, greh, ki ga je

napravila tvoja roka, si zbrisal s svojo roko —«

Farnmor se je divje zamejal.

»Seveda bi ga bil zbrisal, da mi ni satan poslal nove izkušnje sredi mojega zadostilnega dela —!«

Lady Castlemere ni razumela teh besed. Ko se je spomnila njegovega velikega greha in strašnega kesanja, so ji stopile solze v oči. Tada ga je prijel za roko.

»Ne prepusti se bolesti. Sedaj. Pred Vsemogočnim smo vsi grešniki in potrebni njegovega usmiljenja. Bodi mož in opogumi se! O kakšni ljubezni med teboj in njegovim otrokom ne sme biti več govora!«

Stara dama je klonila ponosno glavo in pristrano poljubila sina na čelo, tako pristrano kakor že od njegove mladosti ne. Nato je odšla.

13.

Spanje in počitek sta rešila Lucilio.

Počasi so minevali dnevi. Gostje so odšli drug za drugim, samo Farnmor je ostal s svojimi najbližnjimi. Vsa dežela je govorila o dogodku iz tiste noči.

»Junaštvo! Velikodušje! Požrtvovalnost! Če bi me poznali, kakšen sem!« je murmal, ko je sedel v svoji sobi in držal v rokah časopis, ki je v živih barvah slikal strahote brodoloma. En sam človek, ki je bil že toliko časa vzor rodoljuba, je rešil šest življenj iz valov, tvega-joč svoje življenje. To je bilo junaško dejanje, za katero je bilo ljudstvo rešitelju hvaležno. Tako so ga hvalili v časopisu po zaslugi, njemu pa se je zdelo vse to zgolj posmehovanje.

Vstal je in korakal gori in doli po sobi. Moral je

izvršiti nalogo, ki mu je bila težka, tem težja, ker je spoznal, da ljubi Lucilio. Ta ljubezen ni bila ona divja strast, ki ga je nekoč v mladih letih prevzela, ampak resno, nežno čustvo, zato pa tem globokejšo. Trdno je sklenil, da se bo ravnal po materinih besedah in ne bo dekletu izdal svojih čustev.

Celo dolgo uro je zamišljen korakal po sobi, nato je stopil v Lucilijino sobo. Prvič je tisti dan vstala iz postelje.

Njen naslanjač je stal pri oknu. Glavo je podprla z roko ter gledala ven v jesensko barvane gozdove. Ko je vstopil, se je okrenila in obličje ji je radostno zasijalo. Z rahlim vzklikom, ki ga je zbudel v srce, mu je stekla naproti, zakaj ni slutila, da se je vročica izdala, da ga ljubi.

Bila sta sama: Farnmor je nepremično obstal in molčal. Njegovo obličje je bilo blede. Znal je trpeti, to je v teku življenja že dokazal, toda ko je videl, da ona trpi zaradi njega, ni mogel prenašati velike bolesti, ki mu ga je povzročal ta usodni zapletljaj. Vedel je, da če jo samo s pogledom povabi, pa bi mu položila glavič na prsa vsa srečna. In to srečo si je zapravljal s svojo omadeževano preteklostjo. To spoznanje ga je neizrečeno bolelo.

Cast in blesk, bogastvo in čim — vse bi bil dal, da je mogel zbrisati preteklost.

Z napol odvrnjenim obličjem je začel govoriti:

»Ali si prebrala pismo, ki sem ti ga dal brati tisti dan, preden si zbolela, Lucilia?«

Dijaki, junaki in razbojniki

Ljubljana, 20. maja.

V zadnjih dneh so študentje dvakrat na zelo hrupen, pa vsakokrat na čisto drugačen način postali predmet zanimanja in senzacije v naši javnosti: najprej je v Beogradu mlada gimnazistka zaradi neke šolske tragedije izvršila samomor; zdaj je v Ljubljani padla policiji v roke družba mladih ljudi — med njimi nekaj študentov — ki so se mimogrede pripravljali na vlogilsko kariero. Oba dogodka se ob moralnem presojanju zdita tako različne cene in pomena, da se utesne komu kar zamalo zdeti, da ju v eni sapi jemljem v misel; toda meni se obe ti žalostni zgodbi zdita samo različni strani ene in iste medalje.

Tista študentka v Beogradu je svoje življenje položila pod kolesa lokomotive, ker ni mogla prenesti, da so jo izključili iz šole; izključili so jo, ker je zagrešila enega tistih starih, večnih študentovskih prestopkov, ki so v študentovem življenju najbrž še bolj neizogibni in neodpravični kakor urnik in ki se vedno iznova rodijo iz pododgovane študentske vere: da je v življenju tovarištvo več kakor disciplina, morala in vsak ukaz. Tista beogradska študentka je padla kot žrtev svoje pripravljenosti, za tovarišico vtakniti svojo roko v žerjavico — in to je za družbo, za javnost, za vzgojitelje in vzgojeslovce zelo žalosten račun. Čisto mogoče je, da je dekle, ki more za blagor svoje sošolke s tako drznim čelom varati profesorja kakor ta študentka — da je tako dekle kar malo hudo nagnjeno k avanturizmu; toda, ali tako plemenit avanturizem v resnici kriči po takozvani eksemplarni kazni?

Nekaj je narobe v naši vzgoji, mnogo, preveč vsega je narobe. Naša vzgoja — in v tem so si matere, očetje in učitelji neznanosko podobni — vse preveč predpisuje otroku in človeku, česa ne sme, in vse premalo mu ve naročati, kaj naj bi storil. Vsa naša vzgoja ni nič drugega kakor neskončno izžep in prav tako neskončno duhomoren register vsega prepovedanega; skoraj vse, kar je, je študentu prepovedano, in razen pismenih nalog in memoracij, mu nič ni naročeno storiti. Na ta način ni nič čudnega, če zbegana, zbičana duša nazadnje ne pozna nobene druge slasti kakor omamljivo naslado, podreti, prestopiti predpisano ograjo in grešiti, grešiti disciplinarnemu redu in vsemu svetu v obraz. In velik, plemenit človek greši z drznim dejanjem, kakor ta študentka iz Beograda; majhen, v duši reven človek se zveže s sebi enakim in gre krast, kakor ti fantje iz Ljubljane.

Vzgoja je pravzaprav začetek vsega in pred njenim pragom bi bilo treba najprej pomesti.

Fri.

Rafaelova slika v Osjeku?

V Osjeku se mudi akademski slikar Acel, ki je priredil med osješkimi sejmom tudi razstavo madžarskih slikarjev. Obenem se je zanimal za stare slike, na katere so ga opozorili ljubitelji umetnosti v Osjeku. Pregledal je okoli 400 slik, ki so v lasti osjeških meščanov. Njegovo pozornost je vzbudila posebno neka slika, katero ima bančni uradnik Milutin Mahuljka. Slikar jo je natančno pregledal in dognal, da je slika iz Rafaelove šole ali pa morda delo Rafaela samega. Slika predstavlja Marijo, sv. Jeliso, Jezusa in sv. Ivana. S kemično analizo barv je Acel ugotovil, da je slika iz prve polovice 16. stoletja. Znano je, da je Acel nedavno odkril v Zagrebu neko originalno Ticianovo sliko in je s tem postal znan v vseh naših umetniških krogih. Bančni uradnik Mahuljka je to sliko dobil od svojega strica dr. Nikole Voršaka, ki je bil kanonik v Rimu, kjer je l. 1880. umrl.

b Slavní geografi Albert Penck v Zagrebu. Bivši vseučiliški profesor na Dunaju in Berlinu, šef oceanografskega muzeja v Berlinu slavní geografi Albert Penck je potoval zadnje čase po Grčiji in na Makedoniji in se je ustavil vračajoč se v domovino tudi v Beogradu in v Zagrebu. Učenjak je star 70 let, kljub temu se je odpravil v spremstvo prof. dr. Zarnika na Slemo, kjer je bil zadnjič pred 45 leti. Iz Zagreba je predvčerajšnjim odpotoval skozi Rogatec in Grobelno v Avstrijo.

b Zagrebški »Merkur« ima 20.000 članov. Društvo trgovskih in zasebnih nameščencev »Merkur« bo imelo te dni svoj redni občni zbor. Kolik je socialni pomen društva, priča to, da ima nad 20.000 članov in je lani razdelilo nad 9 milijonov Din za podpore.

b Ravatelj banke pred sodiščem. V Subotici je začela razprava proti ravnatelju Adejansko-moške hranilnice Gezi Reinu, ki je poveril v banki poldrugi milijon Din in z njimi pokobil. Po zaslišanju prič bodo zaslišani še strokovnjaki. Odsodbo bodo sodniki izrekli najbrže v petek.

b Nasilni ženi. Med brati Surići iz Domarjevca pri Brodu na Savi in posestnikom Adančevićem iz iste vasi je nastala pravda zaradi zemljišča. Pred sodniki so se prizadeti pobotali. Ko so se bratje Surići vrnili domov, Adančevićeva žena in hčerka se nista vedeli, da se je Adančević s Surići pred sodnijo poravnal, zato sta napadli Adama Surića s sekuro in ga udarili tako silno po glavi, da mu je počila lobanja in je izgubil vid.

b Smrt najstarejše Subotičanke. V nedeljo je umrla v Subotici najstarejša meščanka Eva Novak, ki ji je bilo 115 let. Imela je 14 otrok in je stanovala zadnja leta pri najmlajši hčerki, ki je stara 87 let.

Jz Dravske banovine

d Zanimanje za podpis našega deleža stabilizacijske posojila tudi pri nas satno napreduje. Bančna podjetja prejemajo naloge svojih klijentov za suskripcijo, stalno se večajo tudi informacije in povpraševanja o novem državnem papirju. Hranilnica Dravske banovine v Ljubljani, Celju in Mariboru nudi naročnikom vsa potrebna pojasnila. Obrnite se na ta naš banovinski zavod, ki najkulantneje postreže. Ne zamudite redke prilike za prvovrstno naložbo sv. prihrankov!

d Ministrstvo za promet, uprava pošte in brzojava, objavlja natečaj za sprejem sedem u radniških pripravnikov z diplomami pravne in štirih uradniških pripravnikov z diplomami tehnične fakultete, elektrotehnični oddelki ter natečaj za sprejem 90 možkih in 10 ženskih uradniških pripravnikov s popolno srednjo šolo.

d Zaprt prehod. Direkcija državnih železnic v Ljubljani javlja, da se bo zaradi nepredvidenih prometnih zaprek vložitev mostne konstrukcije in odstranitve mostnega provizorija preko Šmartinske ceste vršila dne 27. t. m. in ne 22. t. m. kakor je bilo priobčeno. V skladu tega bo prehod pod železniškim mostom zaprt za pešce in vozila dne 27. t. m. in ne 22. t. m. in sicer od 8. ure do 17. ure. (AA).

d Popust za posetnike ljubljanskega velesejma. Razen 50% popusta na državnih železnicah ob obisku 11. ljubljanskega velesejma, ki bo trajal od 30. maja do 8. junija v Ljubljani, imajo obiskovalci tudi enak popust na parnikih Jadranske in Dubrovačke plovitve in družbe »Boka«. Ti popusti na parnikih veljajo od 20. maja do 20. junija t. l. (AA).

d XI. velesejem v Ljubljani bo od 30. maja do 8. junija. Z velesejmsko legitimacijo je dovoljen 50% popust na železnici. Naj nikdo ne zamudi ogledati si te velike, krasne prireditve, ki presega vse dosedanje. Rekordno število domačih in inozemskih tovarnih razstav najrazličnejše blago. Zlasti opazujemo na oddelke tekstila, usnja, papirja, pohištva, strojev, kovin, poljedelskih strojev, moderne higijene, kuncev, in umetniške razstave. Legitimacije se dobe pri Putniku, denarnih zavodih, trgovskih organizacijah, železniških postajnih blagajnah, itd. in direktno od velesejmskega urada.

Dekoracije - tapete za razstavne koje

na velesejmu oskrbi hitro in poceni atelje »Iris«, Ljubljana, Gregorčičeva 11.

d Okrožni zlet »Koroškega sokolskega okrožja«. Vsa društva v okrožju se že pridno pripravljajo za okrožni zlet, ki bo 21. junija t. l. v Slovenjgradu. Ker sestoji naše okrožje skoraj samo iz obmejnih društev, upamo, da nam bo naklonjeno tudi občinstvo izven našega okrožja in da bo pokazalo, da zna ceniti delo na naši meji. Vabimo vse brate in sestre in naklonjeno občinstvo, da poseti naš okrožni zlet in si obenem ogleda novi Sokolski dom slovenjgradskega društva. Za četrtinsko vožnjo je zaproseno. Prehrana bo v gostilnah po zmernih cenah. Prijave je poslati na naslov: »Koroško sokolsko okrožje« Slovenjgradec. Poselite nas — to nam bo plačilo za delo! — Zdravo!

Obleke in klobuke kemično čistiti, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich. 398—3

d Redni občni zbor Zveze za tujski promet v Ljubljani se bo vršil v petek 29. maja 1931. ob pol 18. uri v sejni dvorani zbornice za Trgovino, obrt in industrijo.

d Fantje, ki morajo od doma. Že nekajkrat smo poročali o prihodu primorskih fantov na Jesenice. Morali so radi zle usode zapustiti svojo rodno zemljo. V zadnjih dneh je prišlo od tam 20 fantov, ker so bili brez dela in jela. Dejali so: »Bi že dobili delo, ampak smo Slovenci...«

d Šavnikov dom na Storžiču. Kranjska podružnica Slovenskega planinskega društva namerava postaviti na Storžiču svojo planinsko postojanko in jo v trajen spomin imenovati po njenem prezaslужnem dolgoletnem načelniku in častnem članu, prerano umrlem g. Šavniku Francu »Šavnikov dom na Storžiču«. Podružnica ima nekaj denarja v gradbenem fondu, katerega je pa za uresničitev tega načrta premalo. Da bi se želja SPD skoro uresničila in da bi mogla podružnica pričeti z gradbo doma že letos, prav lepo prosimo vse ljubitelje Storžiča in naših planin, kakor tudi vse zveste planinske tovariše pokojnega g. Šavnika ter razne denarne zavode in javnost za denarno pomoč. Prispevke pošiljajte na podružnični odbor SPD v Kranju.

d Triglavski dom na Kredarici bo odprt v popoldnem oskrbovan od četrta 21. maja do 1. junija t. l. Sneg v Triglavskem pogorju je za smučarje jako ugoden. Pa tudi oni turisti, ki niso smučarji, bodo lahko uživali na Kredarici krasoto zimске narave v topli spomladini, ker je pot do doma izgažena. Najlažji dostop je iz Mojstrane preko Krme.

d Kranjska podružnica SPD poroča, da bo odprta v soboto 23. t. m. Prešernova kočna na Stolu, dočim je Valvazorjeva kočna oskrbovana celo leto.

d Vremensko poročilo. Včeraj je kazal barometer v Ljubljani 753,4, termometer 12,6, relativna vlaga 90%, tiho, oblačnost 10, dež (4 mm). V Mariboru je kazal barometer 751,8, termometer 14,7, relativna vlaga 88%, smer vetra S, oblačnost 8. Najvišja temperatura je bila v Ljubljani 20,4 (10,8), v Mariboru 22 (11,8),

v Mostaru 23,2 (14,2), v Zagrebu 24,1 (12), v Beogradu 27,6 (14,8), v Sarajevu 23,4 (13,4), v Skoplju 24,3 (12,3), na Rabu 22,4 (13,2), v Splitu 20,6 (15,7), na Visu 21,2 (12,1). V oklepajih je označena najnižja temperatura.

Ljubljana

Četrtek, 21. maja 1931, Feliks sp. Pravoslavni: 8. maja, Spasov-dan.

Nočno službo imajo lekarne Bahovec na Kongresnem trgu, Ustar na Sv. Petra cesti in Hočevar v Šiški.

■ Razstava Centralnega presbira. Od 30. maja do 8. junija t. l. bo v Jakopičevem paviljonu razstava Centralnega presbira v predsedništvu ministrskega sveta o napredku naše države od 1919 do 1920. Razstavo, ki je doma in na tujem, zlasti v Zenevi, Pragi, Bruu, Bratislavi, Poznanju, Varšavi, Budimpešti in drugod imela velik uspeh, bo otvoril ban Dravske banovine g. dr. Drago Marušič.

■ Zadnja javna produkcija gojencev državnega konservatorija v Ljubljani, ki se je vršila minuli petek, je jasno pokazala, kako intenzivno in s kakim uspehom se goji glasba na ljubljanskem konservatoriju. Opozarjamo, da bo II. produkcija, na kateri se bo izvajalo celo vrsto klavirskih skladb in samospetov ter klavirski trio odličnega češkega komponista Vitezslava Novaka jutri v Filharmonični dvorani. Začetek javne produkcije je ob 20. uri. Vabimo k obilni udeležbi.

■ Zboljšanje tramvajskega prometa. Ob priliki pogrebov je večkrat zelo trpel tramvajski promet. Če so šli pogrebi preko tramvajске proge, je tramvaj obstal in čakal, da je ves pogreb odšel mimo. Posledica je bila, da je zastal za več minut ves tramvajski promet na tej progi. Radi tega je Splošna maloželezniška družba prosila policijo, da se cestno-polijski red primerno uredi. Policija je pozvala na razgovor ravnatelja mestnega pogrebnege zavoda g. Šaplo in je sklenila naslednje: Vsak pogreb bo odšel spremljal stražnik. Če bo sprevod srečal tramvaj, bo stražnik dal pogrebem znak, naj počakajo, da bo tramvaj odpeljal. Če bo pa tramvaj presekal pogreb, bo skrbel reditelj mestnega pogrebnege zavoda, da bo sprevod spredaj počakal na pogrebee zadaj, ki morajo čakati, da gre tramvaj mimo. S tem se pijeeta pokojnikov ne bo prav nič žalila, tramvajski promet se bo pa občutno zboljšal.

■ Odprta noč in dan so groba vrata. Umrl je Jakob Anžič, 51 let star, posestnik, Dobrunje pri Ljubljani. Blag mu spomin, žalujemo naše sožalje!

■ Um se ji je omračil. V trgovini št. 9 na Dunajski cesti so danes okoli 15. ure prijeli neko Ivanko Potočnikovo, roj. leta 1885., doma iz Škofje Loke, baje šivilja po poklicu, ki je prišla v trgovino in postala nasilna. Nesrečnici se je videlo, da se ji je omračil um. Gospodar je poslal stražnika in jo pripeljal z avtomobilom na policijo, kjer jo je preiskal dr. Avramovič in jo nato poslal v splošno bolnico. Kakar nam poročajo, se je nesrečnica udila v več trgovinah in je bila povsod zelo nasilna, tako da so jo komaj spravili iz trgovin.

Maribor

m Spielmannova simultanka z mariborskimi srednješolci. V četrtek 28. t. m. bo avstrijski šahovski vele mojster Spielmann odigral na tukajšnji klasični gimnaziji simultanko s šahisti-srednješolci.

m Iz Slovenskega lovškega društva. Danes v četrtek bo v restavraciji Plzenski dvor zadnje letošnje sobno streljanje, in sicer za nagrade. V nedeljo 31. t. m. pa bo na strelišču v Radvanju prvo streljanje na leteče globe.

Pijte original »CHABESO«. 1114

m Donski kozaki pridejo. Ta vest se je včeraj bliskovito razširila po Mariboru in okolici, kar je dokaz, kako silno priljubljeni so ruski zbori. Njihov koncert bo v soboto 28. maja v Unionski dvorani. Tokrat bomo slišali znameniti zbor, ki ga vodi s slavo ovenčani dirigent Kostjukov. Zopet bo dvorana nabita, to tem bolj, ker so cene vstopnicam, ki se že dobe v predprodaji, dosti zmerne.

Obleke moške, otroške, čevlji, nogavice, solidno pri JAKOBU LAHU, Maribor. 1182

m Plavalna tekma. ISSK Maribor bo priredil na binkoštno nedeljo na Mariborskem otoku prvo letošnje plavalno tekmo za klubovo prvenstvo.

Radi kvalitete in cene — samo »Karo čevlje!« 985

m Najdba človeškega okostja. V bližini Dravgrada so te dni pri kopanju peska v neki gramozni jami našli okostje moža srednjih let. Doslej še ni bilo mogoče dognati, koliko časa je bilo okostje tam pokopano in kako je sploh tja prišlo.

Klobuke, perilo, kravate nudi ugodno JAKOB LAH, Maribor. 1184

FRANJO BUREŠ
urur, zlatinor in optik
MARIBOR
Vetrinjska ulica 26
URE ZA BIRMO

m Naraščanje Drave. Drava v poslednjih dneh neprestano narašča. Včeraj je dosegla najvišje stanje v letošnjem letu.

m Promenadna pot ob Dravi. Magdalensko olespevalno društvo je prišlo nedavno s prvimi deli za ureditev promenadne poti na desnem obrežju Drave od glavnega mostu proti

železniškemu mostu in brodu. Dela ugodno napredujejo in bodo v velik okras mestu.

Ribarski sestanek v Bohinjski Bistrici

Polovična vožnja dovoljena — Ogled ribjega zavoda bo vodil upravnik Rejce

Ljubljana, 20. maja.

Kdor se hoče udeležiti tega sestanka, naj se nemudoma priglasi Ribarskemu društvu v Ljubljani. Ogled banovinskega ribjega zavoda bo nadvse zanimiv. Ne gre tu samo za ribje vališče, marveč za moderno napravo, kjer se bodo v velikem številu redile velike postrvi, ki jih bodo krmili z mesom. Udeleženci ribarskega sestanka imajo polovično vožnjo. Kupijo naj si na odhodni postaji do Bohinjske Bistrice celo karto, ki velja nato s potrdilom, da so se udeležili ribarskega sestanka v Bohinjski Bistrici, tudi za povratek. Ministrstvo prometa je dovolilo 50 odstotni popust za vožnjo na železnici s sklepom z dne 20. maja št. 13.491.

Banska uprava je odredila, da se bo ogled ribjega zavoda vršil pod vodstvom upravnika g. inž. H. Rejce, ki bo sam razkazoval in pojasnjeval vse naprave. Pri ogledu ne bo sodeloval noben drug pri ribjem zavodu kakorkoli zaposlen organ. Ta rešitev je bila izdana danes 20. maja t. l. pod št. 5799-I in jo je podpisal sam gospod ban.

S čolnom po jugoslovanskih rekah

Ljubljana, 21. maja.

Turistovski klub »Skala« je priredil snoči v veliki unionski dvorani zanimivo predavanje, ki ga je imel Walter Frenz iz Berlina. G. predavatelj je pozdravil predsednik »Skale« gosp. prof. Ravnik, nakar je sledilo predavanje s skioptičnimi slikami in sicer od izvira Save Bohinjske do Zagreba, nato z vlakom do Sušaka, s parobrodom do Dubrovnika in nato po železnici skozi Mostar v Sarajevo. G. predavatelj in njegovi spremljevalci so s svojimi čolni prebrodili bosanske reke: Lim, Vrbas, Drino in Bosno. Videli smo krasne naravne posnetke, zlasti divje tesni rek Vrbas, Lim in Drine. — Predavanje je bilo bolj pičlo obiskano in bi zaslužilo večjo udeležbo.

Zagorje

Dobrodelni koncert. V soboto zvečer se je vršil dobrodelni koncert v korist naših kolašic. Dvorana je bila zelo dobro zasedena. Občinstvo je osobito odobraval domačinko pianistko gđc. Zori Zarnikovo. Vsi trije umetniki so dobili krasne šopke rdečih nageljnov.

Nedeljski nogomet. Prijateljsko tekmo sta odigrala SK Zagorje : SK Dobrna (Trbovlje) z rezultatom 1:3 (0:2) za goste. Igra ni nudila nobenih sportnih užtkov in je bila proti koncu celo surova. Sodil je g. Arnost Adamič.

Občni zbor kmetijske podružnice. V nedeljo 17. t. m. se je vršil občni zbor kmetijske podružnice. Predsednik učitelj g. Lojze Kolenc je otvoril zbor, nakar je tajnik učitelj g. Janko Kopriva izčrpno poročal o delovanju podružnice v minulem letu. O blaginjskem stanju je poročal g. Drnovšek Ivan. Po odobritvi poročila so se vršile volitve z vzklikom in so bili izvoljeni gg.: načelnik: učitelj Lojze Kolenc; podnačelnik: Ašič Lojze; tajnik: učitelj Kopriva Janko; blaginjski in gospodar: Trnovšek Ivan in odborniki: Hrstelj Ivan, Čebin Anton, Knez Jože in Forte Ivan. Pri raznoterostih so se pomenili o ustanovitvi živinorejske zadruge glede na to, da bo mesto živinodravniška v kratkem razpisano. V mesecu juliju bo podružnica priredila izlet na Dolenjsko zaradi nakupa plemenskih krav.

Višnja gora

Materinski dan je dne 14. t. m. proslavljala tukajšnja podružnica kola jugoslovanskih sester. Ob 15. uri se je zbralo v Sokolski dvorani mnogo občinstva. Na slavlje je prispelo mnogo kolašic iz vseh krajev, med njimi kolašice iz Most pri Ljubljani s predsednico gospo Krharjevo ter drugi gosti. Proslavo je otvorila naša tajnica gđc. Vidica Taufer, pozdravila navzoče in v ganljivih besedah opisala materinsko ljubezen. Predčitala je tudi brzojavko odtotne predsednice gospe Olge Zevnikove. Sledile so prisrčkane deklaracije naših malčkov, ki so globoko ganile navzoče. Ob tej priliki se nam je odkril tudi izredni igralski in deklaracijski talent učenca 5. razreda tukajšnje osnovne šole Cirila Ahlina iz Vrha pri Višnji gori, katerega je pripravljala za deklaracijo naša podpredsednica gospa Pavla Kavčičeva. Priključena pripovedovalka pravljic gđc. Manica Komanova je proslavljala požrtvovalnost mater in veliko materinsko ljubezen. Za naše malčke pa je imela še posebej prav lepo pravljico, katero so mali in veliki z zanimanjem poslušali. Sledila je igra »Snežulčica«, ki je lepo uspela. Pohvalno vreden je tudi učitelj gospe Hönigmannove, ki je to igro aranžiral Mandolinski zbor Tujsko-prometnega in olespevalnega društva je med predledki igral lepe, izbrane komade. Našim aglinim kolašicam, posebnno pa voditeljicam gđc. Vidici Tauferjevi in gđc. Zinki Zevnikovi pa vse priznanje.

Št. Jurij ob južni železnici

Surov napad. V sredo zjutraj so odpeljali v celjske zapore dva mladeniča, nekega B. iz Gorice pri Hruševcu in nekega L. iz Cerovca, ki sta v torek ponoči iz meševanja napadla na smrtno nevarno ranila posestnika g. Obrezo od Sv. Primoža. G. Obreza je dobil dve nevarni rani na glavi, zlomljeni ima obe roki in je tudi drugače precej poškodovan. Oddan je bil v celjsko bolnico. Eden izmed napadalcov se šele pred kratkim v družbi nekega tovariša napadel Obrezovo hčerko, ki je tudi morala iskati pomoč v celjski bolnici. Suroveža zaslužita ostro kazn. Ponesrečeni šofer Boršič iz Vrhnega, o čigar nesreči smo poročali pretekli teden, se nahaja v domači oskrbi.

Celje

* Smrtna kosa. V javni bolnici je 19. t. m. umrl 50-letni Cene Alojz, delavec železarne v Štoreh.

* Avtobus v Logarsko dolino. Mestni avtobus bo na željo izletnikov vozil na oba binkoštna praznika v Logarsko dolino, in sicer ob 16:15 iz Celja ter ob 5:45 iz Logarske doline. Po potrebi bo pa vozil tudi jutraj iz Celja ter zvečer iz Logarske doline. Prijave sprejema pisarna Mestnega avtobusa na mestnem načelnstvu.

* Uradni dan sreskega gremija v Gornjem gradu bo v torek 26. maja ob 9. do 12. v posebnih sobi gostilne Šarb. Popoldan istega dne bo uradni dan od 14. do 16. v Mozirju v posebni sobi hotela »Pri pošti«.

* Drazba košnje na mestnih travnikih. Mestna občina bo oddala na javni ustni dražbi košnjo travnikov, in sicer poleg mestnega pokopališča 1. junija ob 8, pod cerkvijo sv. Jožefa 1. junija ob 10, pri Seidlovem studencu 1. junija ob 11. uri.

* Mestni kino je na območje željo podaljšal zvočni in barvani film »20.000 milj pod morjem« ter ga predvaja danes zadnjič.

* Najdbe in izgube. V Razlagovi ulici so našli žensko ročno torbico s 190 Din. Dobi se na policiji. — 18. t. m. je bila na poti od kolodvora do Narodnega doma izgubljena listnina s 120 Din. Najditelj naj jo odda na policiji.

* Prvenstveni teniški turnir med SK Bled ter SK Celje bo v nedeljo 24. t. m. ob 9. na tenišču v mestnem parku.

* Planinske koče. SPD v Celju javlja, da so popolnoma oskrbovane Mozirška koča, Piskerik ter Tillerjeva koča. Koroška bo oskrbovana od Binkošti naprej. Ker je na Korošici še mnogo snega, se opozarjajo smučarji, naj izkoristijo to zadnjo priliko za smučanje. — Celjska koča dobi lep gostilniški vrt. Uta na vrtu se bo podrla, tako da bodo imeli izletniki odslej krasen razgled na Savinjsko dolino.

Novo mesto

Znamenje časa. Kriza vsepovsod, denarja ni. To se opaža celo pri slojih, ki prej takih zadreg niso poznali. Tam v Regerji vasi je potreba prisilila neko kmetico prodati nekaj dreves iz gozda, da je mogla kriti dnevne izdatke. Pa se ji je lasten gozd gori na Borčevem smilil in je raje posekala v sosednjem delu nekaj tujih smrek ter jih vnovčila. Zenska se ni dolgo veselila nepoštenega dobička, in zdaj bodo tuje smreke še mnogo dražje, kot bi bile domače. Pač znamenje težkih časov.

Najden srebrni pribor. Še leta 1925, menda je bilo vdomiljeno v hotel Anko v Ribnici na Dol. ter med drugim odneseno tudi veliko srebrnega namiznega orodja. Prosluli Jože Štangelj iz Gotne vasi je tedaj strašil s svojimi prevejanimi vdomi po Dolenjskem. Pajdašil se je z njim neki Janez Mrvar, ki se je v tistem času rad dežal pri bratu v Gotni vasi. In tam so naši marljivci orožniki staknili te dni štiri srebrne žlice, dvanaest srebrnih vilic in osem istaklih nožev, ki tvorijo le majhen del v Ribnici izmaknjenega pribora.

Predrzna tatvina. Pri belem dnevu je v torek odnesla iz predala tukajšnje mlekarice podružnice neka gluhomema ženska šestdeset dinarjev denarja.

Divjanje naših kolesarjev postaja vsak dan hujše. Skoro dnevno se dogajajo tozadevne nesreče. Kolesarski neprevidenci se zaletavajo v odrasle in podirajo obroke, kar se je v torek popoldne spet pripetilo štiriletnemu otročičku mizarja Udoviča, ki bi ga bil neprevidni kolesar kmalu ubil, tako se je reвно dete potkolilo po glavi. Skrajni čas bi bil, da bi se vsem takim divjakom na kolesih in motornih vozilih stopilo pošteno na prste ter jih običajno kaznovalo, ker s svojo brezobzirnostjo prav resno ogrožajo ljudsko zdravje.

Slovenjgradec

Prenovljene stavbe. G. Rojnik, trgovec, je svoji nedavno kupljeni hiši prizidal gornje procelje, g. Koller, lastnik vinotoča, pa je svojo hišo vzdignil in jo pokril z opeko.

Nove trgovine. Tudi v naše mesto bomo dobili trgovino Bača, in sicer v prostore trgovine g. Rojnika. — Delikatesno trgovino g. Strohmajerja so preuredili v delavnico, kjer dela čevljarji mojster Pruš Ivan.

Kuluk se je pričel za mestno občino v ponedeljek, za občino Stari trg pa v petek.

Potovanje po zvezdi večernici

81.

Ko sta se prijatelja naveličala igranja z opicami, sta pospravila svoje stvari, splezala na tla in se napotila dalje. Male opice so jima zvesto sledile. Tako se je razvil po prostranem gozdu kaj čuden sprevod. Spreddaj sta šla Dušan in Danica, za njima pa roko v roki dolga vrsta opičjih parov. In da bi videli, kako so se opice držale! Verno so posnemale vsak korak in gib dečka ter deklice!

Opozorjamo gg. državne

uradnike

naj ne pozabijo priskrbeti si v pravem času »Zakon o uradnikih« (U. Z.), ki je vsakemu državnemu uradniku potreben. Na razpolago imamo še manjše število izvodov. Zakon ima obširno stvarno kazalo in obsega 194 strani ter stane broširan 18 Din, s poštino 19 Din. Naročite ga v upravi »Jugoslovana«, Ljubljana, Gradišče št. 4.

Požar vpepelil lepo domačijo

Oj te nesrečne saje ...

Poljčane, 19. maja. Te dni je nenadoma začelo goreti pri posest. Kidriču v Zg. Lažah. Kot nedavno tega v Hošnici, tako so tudi tokrat zakrivila požar te nesrečne saje ...

Ko je nastala katastrofa, so bili razen otrok in stare matere, ki je pekla kruh v velikih peči, vsi z doma na delu. Kruh je bil že skoraj pečen, ko so iskre mahoma vnele saje in je nato ognjeni zubelj hušnil skozi dimnik, kjer je objel slamnatno streho. Ker je bilo vetrovno, je zajel takoj vso hišo in vse, kar je bilo v njeni bližini.

Bratomorilec pred sodniki v Mariboru

Obsojen je bil na 18 mesecev težke ječe

Maribor, 20. maja. Pred senatom trojice, kateremu je predsedoval deželno-sodni svetnik Zemljič, in v katerem sta volirala okrožna sodnika Ažman in Kolšek, se je danes zagovarjal 28-letni delavec Janez Cizmešija iz Gornje Bistrice v Prekmurju, obtožen, da je 23. avgusta l. l. ubil svojega brata Ladislava.

Omenjenega dne je prišel obtoženec okrog polnoči pijan domov in je pričel, ker so bila vrata zaprta, besno razgrajati. Pri tem je udaril z roko po neki šipi in se znatno ranil. Potem je odšel k sosedom, kjer je izjavil, da bo brata Ladislava ubil, kar je hip na to, ko je

ta res prišel, tudi storil. V prepiru, ki je nastal med njima, je Janez potegnil nož in ga zasadil bratu dvakrat v hrbet. Ranjeni Ladislav se je takoj zgrudil na tla in kmalu potem izdihnil.

Pri današnji razpravi je obtožnico zastopal državni pravdnik dr. Zorjan, obtoženca pa dr. Irgolič. Janez Cizmešija se je branil s trditvijo, da je brata zabol el v silobranu in ne z namenom, da bi ga umoril. Spricho raznih olajševalnih okoliščin je senat ubijalca obsodil samo na 1 leto in 6 mesecev težke ječe in na enako dolgo izgubo častnih državljskih pravic.

Iz kriminalnega romana

Ljubljana, 20. maja.

Onemoglost radi telesne poškodbe

40-letni strojnik Franc Kokalj iz Depole vasi v kamniškem srezu se je vračal iz bolnice, kamor je bil pripeljan iz Domžal radi poškodbe, ki jo je dobil v Domžalah pri nekem tepežu. Med potjo je v Tavčarjevi ulici pred Hranilnim in posojilnim domom radi slabosti padel in obležal nezavesten. Z rešilnim vozom so ga prepeljali v splošno bolnico.

Dve tatvini

Posestniku Ivanu Mervarju z Viča je neznan tat ukradel izpred hleva dva para vajeti v skupni vrednosti 400 Din.

Soferju Kristjanu Langusu je bilo ukradeno iz gostilne Kunovar v Dravljah kolo »Torpedo«, vredno 1200 Din. Kasneje je našel to kolo na travniku blizu svoje hiše posestnik Franc Tome. Tat je vzel s kolesa oba plašča in zračno cev, tako da ima Langus 400 Din škode.

Vlom v gostilno

Neznan vlomilec je vlomil v gostilniško sobo posestnika in gostinčarja Grebena na Dobovcu, občina Sv. Jurij pod Kumom in odnesel iz miznice 4484 Din gotovine, iz neke skatle pa 600 do 700 Din. Vlomilec je odnesel tudi še žensko ročno torbico s 4200 Din in 1 ameriški dolar. Skupno je Greben oškodovan za 9054 dinarjev in 1 dolar.

Od vzgojitelja pobegnil

17-letni Miroslav Fajdiga iz Trbovelj je 14. t. m. pobegnil od Alojzija Skrabarja v Domžalah, ki mu je bil oddan v vzgojo. Ko ga izsleda, bodo fanta oddali v vzgojevališče v Ponovici.

Dve goljufiji na deželi

41-letni Stanislav Zagar, bivši bančni poltnik, je izvalil od posestnikov Matevža Vovnika iz Spodnje Kokre in od Jožeta Zapečnika tudi iz Spodnje Kokre po 1 srečno vojne škode in ju oškodoval za 2000 Din.

43-letni delavec Rudolf Simler je napravil v času svoje zaposlenosti v steklarni v Hrastniku pri trgovcu Josipu Zupanu za 4157 Din dolga na življenjskih potrebščinah in nato neznano kam odšel.

Obsojene tatice na debelo

Slovenj gradec, 20. maja.

Obsodba zaradi velike tatvine v trgovini Klobasa in Smolčnik, o kateri smo že pred časom obširno poročali, je bila pri okrožnem sodišču v Celju. Glavni krivce perica Legat Franciška je bila obsojena na 18 mesecev robije, njeni pomočnici Abšner Cilka na 16 mesecev, njena sestra Marija pa na 12 mesecev. Vrhnjakova, ki je skrivala ukradeno blago, je bila obsojena na 8 mesecev, njen mož pa na 6 mesecev, Potočnik in Grobelnik pa pogojno za 2 leti, in sicer prvi na 6 mesecev, drugi na 4 mesece. Vsi pa so obsojeni tudi na 3 letno izgubo državljskih pravic. Poleg tega morajo povrniti škodo v znesku 20.000 Din.

Dolenji Logatec

Zrtev davice. Kakor smo že poročali, se je pojavila davica v Dolenjem Logatcu. Bolezni je podlegel 19-mesečni Karel Debenc. Zalujočim sožalje!

Kanalizacija lepo napreduje, tako so po glavni ulici večinoma že položene cevi. Ko bodo položene še v stranskih ulicah, upamo, da bomo varni pred povodnjami. Upamo, da bodo tudi v občinski koloniji kanalizacijo dopolnili.

Kresnice pri Litiji

Prepovedni vlomilci. Pretekli teden so poskušali neznani svedrovec svojo srečo pri trgovalcu Jožetu Kaču, Tauferju in v gostilni Vehovec. Tu so odnesli ves tobak, pri prvih dveh so pa bili ti nepovabljeni nočni gostje prepovedni.

Nove stavbe. G. Vinko Hvala, železničar iz Kresnic, je dobil stavbeno dovoljenje za zidavo stanovanjske hiše, ki jo je že začel graditi pod sedanjim gasilskim skladiščem. Gasilno društvo bo pa začelo graditi pod farno cerkvijo ličen gasilski dom.

Nove hiše in krajevne tablice je te dni g. župan naročil; v 14 dneh jih bomo že dobili.

Kuluk. 18. t. m. se je začel kuluk. Občani so se vsi odzvali brez godrnjanja svoji dolžnosti.

Sport

Jugoslavija — Madjarska

Včeraj smo priobčili postavbo naše reprezentance, ki igra danes proti Madjarski v Beogradu. Savez je sestavo sedaj v toliko spremeni, da igra mesto Ivkovića Lukić, ki se je odlikoval na turneji Hajduka. Ivković je namreč zbolel.

Madjari nastopijo v postavi: Galina, Manal, Török, Borsanyi, Lutz, Koranyi, Tänzler, Auer, Saroszy, Turay, Kohout. Madjarska nastopi torej s svojo najmočnejšo profesionalno garnituro.

Prvo gostovanje Slavije

V Ljubljani smo imeli že skoro vse vodilne klube v naši državi, prvaki vseh podsavezov so nas že obiskali. Edino izjemo je tvoril Osjek. Samo enkrat smo videli Osječane med nami — v tekmi za kraljevi pokal, ko sta si stali nasproti reprezentanci obeh podsavezov. Zmagali smo prav tesno.

Tokrat bomo pozdravili v naši sredi dolgoletnega prvaka osješkega podsaveza SK Slavija. Slavija igra v tretji ligi. Dosedaj je odigrala tri tekme, od katerih je dve dobila, eno izgubila. Je na tretjem mestu v tabeli. Zmagala je nad lokalnim rivalom Gradjskim z 1:0. Z istim rezultatom je porazila subotičkega Sanda v Subotici. Premagana je bila od Bačke s 0:1. Po zadnjih dveh tekmah lahko nekoliko presodimo njeno moč. V Ljubljani je Ilirija zmagala z istim rezultatom kot Slavija nad Sandom, dočim je bila od Bačke porazena s 0:3. Glasom tega lahko sodimo, da je Slavija našima ljubljanskima vodilnima kluboma docela enakoverden protivnik.

V nedeljo nastopi proti Slaviji Ilirija, v ponedeljek Primorje. Oba tekmi se bosta vršili ob 17. na igrišču Ilirije.

Sportni drobci

Državno prvenstvo v table-tenisu se vrši v dneh 23., 24. in 25. t. m. v Zagrebu. Sodelujejo vsi najmočnejši klubi v državi, med njimi tudi Ilirija.

Ferencváros v Ljubljani. Dne 6. junija gostuje v Ljubljani plavalna ekipa budimpeštanskega Ferencvárosa. Nastopila bo v plavalnih tečajih in v water-polu proti Iliriji.

Splitski Hajduk igra za Binkošti doma z budimpeštanskim klubom Nerazetijem.

20-letnica BSK. BSK proslavi v dneh 31. t. m., 1. in 2. junija na pravoslavne Binkošti 20-letnico svojega obstoja. Od inozemskih klubov je povabil pariški Club France in Eintracht iz Leipziga. V BSK bosta igrala tudi njegova bivša igrača sedanja »Francoza« Bek in Mitrovič.

Radio

Ljubljana, četrtek, 21. maja. 12.15 Plošče (domača glasba, serenade). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.00 Plošče. 18.30 Drago Ulaga: Gimnastične vaje. 19.00 Dr. Mirko Rupel: Srbohrvaščina. 19.30 dr. Reya: Vremenslovlje. 20.00 Pero Horn: Duševna vzgoja otroka. 20.30 Epizode iz Jezusovega življenja, zbrane od Yvete Ouilbert, poje ga, Ciniša Škerlj-Medvedova. 21.15 Violina solo, igra g. Honerlein. 22.00 Slovenske narodne s harmoniko, pojeta gg. Mirko Jelačin in Drago Zagar. Harmoniko igra g. Stanko. 22.30 Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, petek, 22. maja. 12.15 Plošče (operne arije, ouverture). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.00 Salonski kvintet. 19.00 Prof. Niko Kuret: Smernice sodobnega ljudskega teatra (Nemška zveza ljudskih odrov). 19.00 dr. Lovro Sušnik: Francoščina. 20.00 Gospodinjina ura. 20.00 Operne arije poje g. Gošić, solist ljubljanske opere. 21.00 Salonski kvintet. 22.00 Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Zagreb, četrtek, 21. maja. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 20.00 Svinjereja. 20.15 Poročila. 20.30 Ljubljana. 22.30 Novice in vreme. 22.40 Plesna glasba.

Zagreb, petek, 22. maja. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 20.15 Poročila. 20.30 Beograd. 22.30 Novice in vreme. 22.40 Lahka večerna glasba.

Beograd, četrtek, 21. maja. 9.00 Prenos iz Saborne cerkve. 10.30 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.30 Novice. 14.00 Solški radio. 16.00 Plošče. 17.00 Ruske pesmi. 17.30 Narodne. 18.00 Vokalni koncert. 19.30 Francoščina. 20.00 Zdravstvo. 20.30 Ljubljana. 20.30 Poročila. 22.50 Večerni koncert radio orkestra.

Beograd, petek, 22. maja. 11.30 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.30 Novice. 15.00 Ljudskošolski radio. 16.00 Plošče. 17.00 Kuhinja. 17.30 Narodne z dudo. 18.00 Popoldanski koncert. 19.30 Nemščina. 20.00 Vokalni koncert. 20.30 Klavirski koncert. 21.10 Ruski pevski zbor. 20.20 Violinski koncert. 22.40 Poročila. 23.00 Večerni koncert radio orkestra.

Praga, četrtek, 21. maja. 11.15 Plošče. 12.10 Dan dobre volje. 12.30 Moravska Ostrava. 16.05 Plošče. 16.20 Otroška ura. 16.30 Komorna glasba. 19.30 »Star zaročenec«, opereta. 22.30 Koncert.

Praga, petek, 22. maja. 10.30 Solški radio. 11.00 Plošče. 12.20 Bratislava. 16.05 Plošče. 16.20 Otroška ura. 16.30 Radio orkester. 19.05 Brno. 21.00 Koncert radio orkestra. 22.20 Sodobna glasba.

Znanstvena banka kraljevine Jugoslavije a. d.

Dunajska cesta št. 31 (hiša Zidarjevih ded.) podružnica Ljubljana Račun poštne hranilnice št. 14.003 - Telefon 30-20

Centrala: Beograd

Glavna podružnica: Zagreb

Podružnica Sarajevo

Daje kredite obrtnikom, obrtnim kreditnim zadrugam in lombardira državne vrednostne papirje. Sprejema hranilne vloge z in brez odpovedi. Otvarja tekoče in žiro račune. Izdaja kavcije in garancijska pisma. Kupuje in prodaja devize in valute za račun obrtnikov in obrtnih kreditnih zadrug. — Izvršuje vse ostale bančne posle.

Reja živali plemenite kožuhovine

Nekaj let nazaj opažamo tu in tam v Evropi procvit industrije plemenite kožuhovine. Današnja gospodarska kriza tudi na nas pritiska, da se preuredimo na posebna polja, s katerimi bi se dale krizne posledice našega gospodarstva vsaj nekoliko ublažiti. Poiskati si moramo specialitete svetovne veljave, ki bi neodvisno od pomanjkanja nakupovalne moči kapitalarjev, ali pa valutaslabih konzumnih dežel, utegnile povzdigniti naše gospodarstvo ter katerih produkti bi jamčili tudi v sedanji krizi, brez aktualne bojazn nadprodukcije, visoko, sigurno in stabilno rentabilnost na zlati podlagi.

Kvalitetni kožuhi, v obliki surove kože, takozvani živali plemenite kožuhovine, je posebnost svetovnega konzuma, katerega stabilna vrednost in konzum je in bo podprta v vedno bolj naraščajočih modnih variacijah in zahtevah.

Ker je reja živali plemenite kožuhovine za posameznega privatnika predraga, osobito pa glede na gospodarsko izrabljanje kožuhovinskega pridelka gotovo neizpeljiva in ker je treba veliko število živali ene vrste, da se dobi toliko enakopisanih kož ali kožic, da se v kožuhovinskem prometnem običaju sortimenti po kvaliteti in enakobarvnosti lahko uspešno dovajajo na svetovna tržišča in se doseže tudi temu primerna tržna cena (za en damski plašč je potrebno n. pr. 80 do 100 enakobarvnih ner-

cevih kožic, katere se na kožuhovinskih veletržiških trgihjeje asortirane glede na enako kvaliteto in barvo v snopčkih po 100 komadov), je jasno, da se ta reja lahko razvija z najboljšimi uspehi samo na zadrugi podlagi, kakor je to izkazano že pri tolikih raznih drugih živinorejskih zadrugah v polni meri.

Da bi se pa kljub visokim nabavnim cenam za plemenske živali ta dobičkanosna reja mogla tudi pri nas vpeljati, ko imamo vse klimatične predpogoje za tako rejo in kakor je to že v inozemstvu v polnem toku, se je pojavila zadruga, ki vpelje v Jugoslavijo sistematično rejo živali plemenite kožuhovine, osobito rejo srebrodskih in modrih lisic, nercev, nutrijev (bobrov), medvedov (Wachsbären), karakulov itd. Ustanovila je farmo teh živali, z namenom staviti na razpolago svojim članom iz lastne prireje plemenske živali, ki se bodo iz letnega prirastka začele deliti med člane, ki postanejo njih zasebna last, in s tem doprinesejo, da se ta dobičkanosna reja v zadrugi okviru kakor mogoče hitro razširi širom naše domovine.

Zadruga pa bo to svojo nalogo tem hitreje lahko izpolnila, čim več članov bo štela, zato naj nihče, bodisi posestnik, kmetovalec, trgovec, uradnik ali pa zasebnik ne zamudi prilike te udeležbe, posebno ne, ker so pogoji tako ugodni, da jih gotovo vsak lahko izpolni.

Vse tozadevne informacije daje drage volje zadruga za rejo živali plemenite kožuhovine v Škofljici pri Ljubljani r. z. z. o. z.

Curih, 20. maja. Beograd 9-1330, Pariz 20-2925, London 25-2337, New York 518-55, Bruselj 72-17, Milan 27-1525, Madrid 51-75, Amsterdam 208-375, Berlin 123-54, Dunaj 72-90, Sofija 3-7575, Praga 15-3675, Varšava 58-15, Budimpešta 90-46.

Dunaj, 20. maja. Amsterdam 285-86, Atene 9-23, Beograd 12-5263, Berlin 169-43, Bruselj 98-96, Budimpešta 123-98, Bukarešta 4-2350, London 34-6087, Madrid 72, Milan 37-25, New York 711-20, Pariz 27-835, Praga 21-0687, Sofija 5-1535, Stockholm 190-60, Kopenhagen 190-40, Varšava 79-66, Curih 137-19.

Vrednostni papirji

Zagreb, 20. maja. Drž. p. a. p. 7% inv. pos. 87-50—88, voj. škode ar. 419-50—420, 421-50, 421, 420, 422, voj. škode kasa 420—422, 421-50, voj. škode jul. 420—421-50, 421, voj. škode dec. 421 d., 4% agr. obv. 51 d., 7% Bler. 82-50—83, 8% Bler. 92—93, 7% pos. hipot. b. 83-50—84-75, Beglučke 60—66-50, Tobačne srečke 25 bl. — Banke: Hrvatska 50—60, Prašedion 945 do 950, Union 170—174, Jugo 73—74, Srbska 180 do 190, Ljublj. kred. 120 d., Mednarodna 67 d., Narodna banka 7750—7850, Zemaljska 138—140. Industrije: Šečerana Osijek 280—285, Trboveljska 275—280, Slavonija 200—205, Vevče 120—122, Rdeči križ 40 d., Guttman 131—134, Slareks 25—30, Danica 70—72-50, Drava 235 do 236, Isis 50 d., Dubrovačka 330—340, Jad. pl. 480 d.

Beograd, 20. maja. 7% inv. pos. 88—89, 7% Blaire 82-25—82-625, 7% pos. hip. b. 83-50—84, 4% agr. obv. 51-25—52, 6% begl. obv. 66-50, voj. škode 418—420-50, ult. julija 419—420, Narodna banka 7800.

Dunaj, 20. maja. Bankverein 15-20, Kreditni zavod 23-75, Dunav-Sava-Adria 13-50, Prioritete 900, Trbovlje 34-40.

Žitna tržišča

Tendence na ljubljanskem tržišču čvrsta, brez prometa.

Provijant

1306

za turiste, kopalec in obiskovalce vinotočev nudi v največji izbiri in po najnižjih cenah

Vinski kis

zajamčeno čist (naravni domači izdelek) po 8 dinarjev liter

Vina

najboljše kvalitete po 10 in 12 dinarjev liter

L. UHLER

trgovina z delicatami v Mariboru, Glavni trg.

Službo stalnega šolerja

razpisuje Prost. gasilno in reševalno društvo v Kranju. Pogoji: izprašan mehanik, ključavničar ali strugar, trezen, zanesljiv in samski. Samo pismene ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja na podlagi dokazil naj pošljejo reflektantje v 10. dneh po razpisu. 1301

Modni kangarni športni ševji

Velika izbira za fine obleke

R. MIKLAVIC

Ugodne cene!

„Pri Školu“ — Ljubljana

Moderna električna svetilna telesa

v nova stanovanja (lustre, ampule, krogel, lampone etc.)

iz velike izbire solidno dobavlja in inštalira

ELEKTROINDUSTRIJA D. D.
Ljubljana, Gosposvetska cesta 13

Telefon interurban 2314 983

FOTO-ATELJE K. STAUT

Telefon interurban 3425

Kolodvorska ul. 18. II. dvorišče

20%

Vsem državnim nameščencem bom dala popust pri slikanju za birmo o Binkošti. Vhod za avtomobile iz Copove ul. 10

Novi Sad, 20. maja. Pšenica: bačka, okolica Novi Sad, 78/79 kg 200—202-50, bačka, okolica Indija, 78 kg 190—195. — Koruza: bačka, sremska, ladja Dunav, Sava 106—108. — Vse ostalo neizpremenjeno. Tendence: neizpremenjena. Promet: pšenica 11 vagonov, moka 5 vagonov, koruza 16 vagonov, otrobi 5 vagonov. Budimpešta, 20. maja. Tendence: stalna, za rž čvrsta. Promet: miren. Pšenica: maj 15-29 do 15-35 (15-34—15-35), junij 15-10—15-18 (15-10 do 15-17). — Rž: maj 15—15-30 (15-10—15-20). Koruza: maj 13-96 (13-95—13-96), jul. 13-96 do 14-01 (13-98—14), avg. 14-10—14-11 (14-12 do 14-18).

Ljubljansko lesno tržišče

Tendence: mlačna, promet: 1 vagon bukovih drv.

Mali oglasi

Oglasi socialne in posredovalne vsebine: beseda 50 par. Najmanj Din 5—. Oglasi reklamnega in trgovskega značaja: najmanj Din 10— (do 5 besed). Vsaka nadaljna beseda 50 par. Za pismene odgovore priložite znamko.

Kavarna

Restavracija

Klet

„Zvezda“

Dnevno koncert

lastnik Fr. in Roza

Krapeš, vulgo „Ziveli“

Ljubljana

762

FR. P. ZAJEC

Ljubljana, Stari trg 9

in zadovoljni ostanejo tudi

Botričel

ki so tako

ugodno in poceni kupili za svoje Birmance najlepši darila — Oglejte si izložbo

Ure za birmo

zlatino in srebrno

kupite najbolje pri

Mulavcu

Maribor, Kralja Petra

trg (pri mostu).

Oglejte 1223

si kvaliteto in ceno.

Kdor

hoče elegantno

oblečen biti, naj se

zglas pri

Gombocu

Maribor

Tattenbachova ul. 41

Fotomeyer

Maribor, Gosposka ul.

39. — Vse foto-potreb-

ščine kakor aparati se

dajejo na obroke. Iz-

delava amaterskih slik

v 4 urah. 986

Malinovec

pristen, naraven na malo in velikoprodaja lekarna doktor G. PICCOLI, Ljubljana, Dunajska c. 6 1280

Stanovanje

obstoječe iz predsoba, 3 sob, sobe za služkinjo, kuhinje, kopalnica in ostalih pritliklin se odda za mesec avgust v palači Vzamemne posojilnice na Miklošičevi cesti 7. — Pojasnila daje ravnateljstvo med uradnimi urami od 8 do 13. 1305

Telefon 2059

Premog

suha drva

Pogostnik, Bohoričeva

ulica 5

Knjigovodja

bilancist po možnosti s prakso v električni industriji se išče. Ponudbe z navedbo dosedanje prakse in referenc na poštini predal 153 Ljubljana. 1292

Okrajne zastopnike

za vse sreze sprejememo, sposobne tudi proti fiksni plači. Pripravljeno za penzionirane orožnike, učitelje itd. Pismene ponudbe na „UNION“, zavarovalna družba, Ljubljana, Miklošičeva c. 7/III. 1222

Oblastveno

koncesijonirana

šolerska šola

J. Gabersčik

bivši komisar

za šolerske izpite

Ljubljana

Dunajska cesta 31

Prihodnji redni tečaj

prične 1. junija

Nogavice, roka-

vica, volna in

bombaž 469

čajcenoje in v veliki

izbiri pri

KARL PRELOG

Ljubljana, Židovska

ulica in Stari trg

Gospodarske vesti

× Tujskoprometne institucije v Nemčiji proti inozemskemu potovanju. Tujsko-prometna društva so sklenila predložiti vladi zakonski načrt o obdavčitvi potovanja v inozemstvo. Za vsako potovanje in za vsako osebo naj bi davek znašal 50 mark. S tem ukrepom naj bi oblast omejila potovanja v inozemstvo in pospešila napredek nemških kopališč in letovišč. Po naziranjih teh društev potrošijo Nemci s potovanji v inozemstvu 80 do 100 milijonov mark več, kakor inozemci v Nemčiji. Bavarska vlada še ni zavzela svojega stališča k temu predlogu, vendar je večina nemških tujsko-prometnih društev proti tem predlogom.

× Prodaja. Direkcija državnega rudnika Kakani sprejema do 10. junija t. l. ponudbe glede prodaje 3000 komadov vreč. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani).

× Češkoslovaško posojilo. Ministrstvo za narodno gospodarstvo v Pragi je izdelalo definitivno besedilo zakonskega osnutka za najetje večjega posojila, ki se bo delilo v dve tranši. Prvi del v višini 50 milj. dolarjev bo služil v konverzijo angleškega posojila iz leta 1922, drugi del v znesku 825 milj. pa v kritje domačih dolgov. Predvsem prihaja za enkrat upoštevan prva tranša.

× Gradba mosta preko Donave pri Brzi Palanki. Za dograditev mosta preko Donave pri Brzi Palanki so priprave gotove. Jugoslovanska in romunska vlada sta odobrili potrebne kredite. Gradnja se bo pričela na račun obeh držav. Gradbeno ministrstvo je odobrilo v zvezi z novim mostom tudi potrebne kredite za dograditev moderne ceste od Gradišča preko Golubca za Negotin. Na ta način bo postavljena direktna zveza med Beogradom in Romunijo.

× Madjarsko-romunska agrarna pogajanja. Iz Budimpešte poročajo, da se bodo v najkrajšem času sestali zastopniki romunskih in madjarskih žitnih izvoznikov, ki bodo skupno preučevali vprašanje zastoja v žitni kupčiji. Za-

devni predlogi bodo predloženi tako Madjarski kakor tudi romunski vladi. Žitarski krogi pričakujejo, da se bo ugodna rešitev tega vprašanja, ki ogroža romunsko, kakor tudi madjarsko žitno produkcijo.

× Konferenca o elektrifikaciji naše države. Dne 1. julija se v Beogradu sestane v ministrstvu za gradnjo konferenca zastopnikov strokovnjakov iz vse države, ki bo proučila vprašanje elektrifikacije naše države.

Dobave

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 26. maja t. l. ponudbe glede dobave 50 tub sidola in 300 q žganega apna.

Dne 5. junija t. l. se bo vršila pri Komandi pomorskega arsenala v Titvu ofertalna licitacija glede dobave raznega tekstilnega materiala (jadrenina, kokosove preproge, tekstilni in tapetniški material).

Borzna poročila

dne 20. maja 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 20. maja. Amsterdam 22-83, Berlin 13-515—13-545, Bruselj 7-9081, Budimpešta 9-9087, Curih 1093-80—1096-80, Dunaj 7-9698—7-9998, London 276-39, New York 56-60—56-80, Pariz 222-24, Praga 167-93—168-73, Trst 296-28 do 298-28.

Zagreb, 20. maja. Amsterdam 22-80—22-86, Dunaj 796-98—799-98, Berlin 13-515—13-545, Bruselj 788-25—792-25, Budimpešta 989-01 do 992-01, London 275-90—276-79, Milan 296-32 do 298-32, New York kabel 56-60—56-80, Pariz 221-24 do 223-24, Praga 167-93—168-73, Curih 1095-30 blago.

Beograd, 20. maja. Amsterdam 22-74—22-80, Berlin 13-5150—13-5450, Budimpešta 989-37 do 992-37, Dunaj 796-98—799-98, London 276-19 do 276-99, Milan 296-28—298-28, New York 56-60 do 56-80, Pariz 221-24—223-24, Praga 167-93—168-73 Curih 1093-80—1096-80.

Razpis

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani razpisuje oddajo

slikarskih, pleskarskih, ključavničarskih, kamnoseških, parketnih, pečarskih in steklarskih del, dobavo lesenih okenskih rolojev in polaganje linoleja

za objekt II. v Gajevi ulici v Ljubljani.

Vsi potrebni podatki se dobe pri podpisnem uradu od 21. t. m. dalje med uradnimi urami za Din 20—.

Zapečateni in kolekovane ponudbe z Din 100— je vložiti do 28. t. m. do 12. ure opoldne pri Pokojninskem zavodu za nameščence v Ljubljani, Gledališka ulica 8/III.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani